

Ikt. sz.: KVB/42-2/2016.

KVB-17/2016. sz. ülés
(KVB-61/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Költségvetési bizottságának**
2016. november 3-án, csütörtökön 10 óra 10 perckor
az Országház főemelet 64. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Az ülés megnyitása, a határozatkéesség megállapítása, a napirend elfogadása	5
Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter éves meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)	5
<i>Varga Mihály szóbeli tájékoztatója</i>	<i>5</i>
<i>Kérdések, észrevételek</i>	<i>8</i>
<i>Varga Mihály válasza</i>	<i>14</i>
<i>További észrevételek</i>	<i>22</i>
<i>Varga Mihály reflexiói</i>	<i>27</i>
Egyebek	31
Az ülés berekesztése	31

Napirendi javaslat

1. Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter éves meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői**A bizottság részéről****Megjelent**

Elnököl: Mesterházy Attila (MSZP), a bizottság elnöke

Dr. Szűcs Lajos (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Tilki Attila (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Hargitai János (KDNP), a bizottság alelnöke
Schmuck Erzsébet (LMP), a bizottság alelnöke

Boldog István (Fidesz)
Dr. Kerényi János (Fidesz)
László Tamás (Fidesz)
Szabolcs Attila (Fidesz)
Hegedűs Lorántné (Jobbik)
Szelényi Zsuzsanna (független)

Helyettesítési megbízást adott

Bodó Sándor (Fidesz) dr. Kerényi Jánosnak (Fidesz)
Vantara Gyula (Fidesz) dr. Hargitai Jánosnak (KDNP)
Witzmann Mihály (Fidesz) dr. Szűcs Lajosnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Mátis Kornél, a bizottság szakmai tanácsadója
Dr. Birinyi Georgina, a bizottság munkatársa

Meghívottak**Hozzászóló(k)**

Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter
Ritter Imre német nemzetiségi szószóló

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 10 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen, hogy megjelentek. Legelőször szeretném a bizottsági tagokat köszönteni, aztán miniszter urat is, aki éves meghallgatására érkezett a bizottság ülésére. Most a helyettesítéseket kellene bejelentenem. Bodó Sándort Kerényi János képviselő úr helyettesíti, Vantara Gyulát Hargitai János, Witzmann Mihályt pedig Szűcs Lajos alelnök úr fogja helyettesíteni a mai ülésen. Ezáltal a bizottság ülése határozatképes.

A mai napirenden egy téma szerepel, ez a miniszter meghallgatása. Kérem, aki ezzel egyetért, kézfelemeléssel jelezze! (Szavazás.) Köszönöm, ha jól látom, egyhangú volt a szavazás.

Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter éves meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)

Ezzel meg is adnám a szót és a lehetőséget miniszter úrnak, hogy az 1. napirendi pont előadójaként tájékoztasson bennünket az elmúlt egy év eseményeiről. Miniszter úr, parancsoljon! Öné a szó.

Varga Mihály szóbeli tájékoztatója

VARGA MIHÁLY nemzetgazdasági miniszter: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a meghívást a mai alkalomra, aminek nagy örömmel teszek eleget. Hiszen én magam is, amikor ennek a bizottságnak oszlopos tagja voltam, mindig úgy tekintettem az ilyen miniszteri meghallgatásokra, mint egy, a szürke hétköznapiakból kiemelkedő eseményre, ahol egy picit lehetőségük van az ellenzéki, de akár a kormánypárti képviselőknek is a számukra legfontosabb témákról beszélni. Igyekszem rövid lenni, mert az elmúlt években megtanultam, hogy bármilyen hosszú is egy bevezető, ez nem akadály a annak, hogy az előre megírt kérdéseket föltegyék. Úgyhogy rövid leszek.

Egy rendkívül kedvező helyzetben kerül sor erre a mai alkalomra, hiszen, most mondhatnék konkrét ügyet is, a hétvégén egy újabb hitelminősítő értékelését várjuk, ami valószínűleg pozitív lesz. Meglepetés lenne, ha ez nem így lenne, de ezt sohasem lehet kizárni. De ha a teljes képet nézem meg, akkor is azt tudom önöknek mondani, hogy akár a külső, világgazdasági környezetet nézem, akár a belső, hazai állapotokat, rendkívül kedvező helyzet van. Hiszen, ha a világgazdasági körülményeket nézem meg, az éves 3-3,5 százalékos világgazdasági növekedés egy viszonylag biztos háttérrel teremt ahhoz, hogy azok az országok, amelyek az exportkitettség miatt a világpiacra érzékenyebbek, biztosabb lábakon tudjanak tervezni. Alacsony nyersanyagárak, alacsony olajárak, mindenképpen kedvező hozamkörnyezet - tehát úgy is mondhatnám, hogy likviditási bőség van a világgazdaságban, nyugodtan mondhatom, hogy az Államadósság Kezelő Központ szerintem életében nem kapott ennyi megkeresést arra vonatkozóan, hogy devizakötvényeket bocsásson ki.

Ha a magyar gazdaság helyzetét nézem meg, akkor itt is azt tudom mondani, hogy egy 2,5-3 százalékos közötti növekedéssel bizton lehet tervezni. A Költségvetési bizottság előtt talán érdemes azt is megemlíteni, hogy az államháztartás helyzete évek óta mindig a várakozásnál kedvezőbben alakul. Ez így lesz az idén is, 2 százalék körül terveztük a hiányt, de azzal számolunk, hogy ennél jóval kisebb hiány is kialakulhat. Ez megteremti a lehetőséget persze arra is, hogy a kormány, ha szükséges vagy

fontosnak érzi, akkor még az év végén átcsoportosításokat hajtson végre. Természetesen mindig gazdaságfejlesztési célok érdekében, elsősorban a beruházások és fejlesztések területén.

Az államháztartási hiányunk alacsony szintje együtt jár az államadósság évről évre történő csökkenésével, és ez az adósságszint az idén is csökkenni fog. Itt nehéz még pontos számot mondani, ezt nemcsak az adósság nominális szintje és a GDP alakítja, hanem nyilván az árfolyamhelyzet is, de azzal számolunk, hogy az idén is tovább fog csökkenni. Mindez azzal jár együtt, hogy a magyar lakosság talán évek óta nem tapasztalt reálbér-növekedést élt meg, 7,5 százalékkal nőttek a nettó reálkeresetek ebben az évben augusztus végéig. Ilyenre az elmúlt években egyáltalán nem volt példa. Azt hiszem, ez mindenképpen azt mutatja, hogy a gazdasági növekedés úgy valósul meg, hogy egyensúly van, tartunk egy jó fiskális pozíciót, a kockázatok csökkennek, a magyar gazdaság kitettsége javul, tehát egyre kevesebb a kockázati tényező, és mindazokban a magyar lakosság is, akár nyugdíjasként, akár munkavállalóként érezheti azt, hogy ennek a növekedésnek ő az egyik kedvezményezettje.

A 2015-ös zárszámadási törvényt beterveztettük, ennek számait ismerik a bizottság tagjai. Annyit hadd tegyek ehhez hozzá, hogy itt is a várakozásokhoz képest jelentősen jobb lett a pozíció, 2,4 százalékot terveztünk, ehhez képest 1,6 százalékos lett az éves hiány mértéke. Az államadósság szintje is jobban csökkent, 74,7 százalék a bruttó hazai termékhez képest, a növekedés pedig utólagos korrekció okán is jobb lett. Tehát 2,7 helyett 3,1 százalékos növekedés volt. Ennél is jobban alakult egyébként, csak megjegyzem, a 2014-es növekedési szám, hiszen 3,7 helyett 4,1 százalékos növekedést mért végül a Statisztikai Hivatal. Utólag jegyzem meg, hogy jobb lett volna, ha ezt akkor mondják, amikor az első számok kijönnek, mert mégis egy kicsit más az akusztikája egy 4 százalékos fölötti növekedésnek, mint egy 3,7 százalékosnak. Kicsit úgy érezzük, hogy olyan a helyzet, mint amikor az olimpiai bajnok két hét múlva kapja meg az aranyérmét, mert közben újraszámoltak, doppingoltak, kizártak és más egyebeket csináltak. De azt gondolom, ezt a befektetők jól látják, és ettől a korrekciótól eltekintve is tudták azt, hogy a magyar gazdaság jó növekedési pályán van.

2016-ra vonatkozóan eddig azt kell mondanom, hogy 15 éve nem látott, rekord alacsony hiány kezd kialakulni. Hiszen szeptember végén az éves államháztartási hiány, amit 1,7-2 százalékos körül terveztünk, lényegében 0,3 százalékosra áll, és még hátra van 3 hónap, köszönhetően a gazdaság fehéredésének, a többlet-adóbevételeknek, részben köszönhetően annak, és ezt idézőjelben mondom, hogy a beruházások lassabban valósulnak meg annál, amit 2016-ra terveztünk. Azzal számolunk, hogy ebben az évben a növekedés várhatóan 2,3-2,5 százalék között lesz, ennél vannak optimistábbak, a jegybank például 2,8-at vár erre az évre, de olyan nagy különbség a dologban nincs.

Az elmúlt évekhez hasonlóan folytatni kívánjuk az adócsökkentések politikáját. Csak emlékeztetnék rá, hogy az idén csökkent az szja mértéke 16-ról 15 százalékra, ezzel 120 milliárd forintot hagyva kint a jövedelemadót fizetőknél. Csökkent január 1-től a sertéshúsok áfája 5 százalékra, csökkent az új építésű lakások áfája 5 százalékra. 2017-ben folytatni fogjuk az áfa célzott csökkentését a baromfi, tojás és tej áfája 5 százalékra csökken, ugyancsak csökkenni fog a digitális információtechnológiához kapcsolódó szolgáltatások áfája 18 százalékra, és ugyanennyire fog csökkenni az éttermi étkezés áfája, és reményeink szerint az éttermi étkezés áfája, de akár az internet-szolgáltatásé is csökkenhet még a jövőben, ez utóbbira vonatkozóan ezt a parlament elfogadta, 5 százalékos mértékre.

Csökkentettük a különböző területek adóterhelését, elektromobilitásnál például bevezettük azt, hogy az új járművek vásárlásához az állam támogatást biztosít, ugyanakkor kedvezményezetté is teszi azokat, akik ilyen járműveket használnak. A bankadó mértékét, a pénzügyi szektor terhelését szintén csökkentettük. A mérlegfőösszeg 0,53 százaléka helyett ez 0,24-re csökkent az idén, és 0,21-re fog csökkenni 2017-re. Ettől azt várjuk, hogy a vállalkozások hitelezése bővüljön. Tehát nem egy öncélú adócsökkentésről van szó, nem az a helyzet, hogy hirtelen a kormány és a pénzügyi szektor viszonya radikálisan megváltozott, hanem arról van szó, hogy az elmúlt évek növekedése alapvetően a hitelezés bővülése nélkül történt meg. Tehát itt még látunk növekedési tartalékot, és ha a bankok végre hitelezni fognak, akkor ez a növekedés még lendületesebb lehet.

2017-re beterjesztett adómódosításokról talán most nem szólnék hosszabban, hiszen ezt ismerhetik a képviselő kollégák. A kis- és középvállalkozók adóterhelését csökkenteni fogjuk, talán azért ezt hadd emeljem ki ebből a 300 paragrafust érintő módosításból. Tehát amellet az adóadminisztrációt és adóbürokráciát csökkenteni fogjuk, a kata esetében a kisvállalkozók által fizetett tételes adókedvezmény mértékét jelentősen megemeljük, megduplázzuk. Ez azt jelenti, hogy a 6 millió forintos összeg helyett 12 millió forintig tudnak egyszeri tételes adót fizetni jövőre, persze, ha ezt a parlament elfogadja, és a kiva esetében, tehát a kisvállalatok adójánál is jelentősen nőni fog azok számára az adókedvezmény mértéke, akik már ennek az adónak a hatálya alatt vannak.

Végezetül talán hadd szóljak még arról, hogy milyen kihívások előtt áll a magyar gazdaságpolitika. Négy területet emelnék ki. Az egyik nyilván a hatékonyság és a versenyképesség javítása. Itt az országnak van mit tennie, hiszen a környező közép-európai országokhoz képest még mindig, az elmúlt évek csökkentése után is, jelentős a közteher. Ezeken tehát javítani, csökkenteni szeretnénk. Nyilván a most meginduló év végi bértárgyalásoknak szerintem részévé kell tenni azt, hogy a versenyképesség és hatékonyság hogyan tud növekedni.

A második ilyen terület a béremelések kérdése. A hatékonyság az elmúlt 10-15 évben jobban javult európai uniós összevetésben, mint ahogy a bérek felzárkóztatása történt. Tehát itt, azt gondolom, van tennivaló. Ezért is örülök annak, hogy ebben az évben különféle intézkedések nélkül is, már az év első 8 hónapjában 7,5 százalékkal növekedtek a reálkeresetek. Tehát van remény arra, hogy ha egy jó megállapodást tudunk év végén kialakítani a munkaadói és munkavállalói partnerekkel, akkor úgy tudjuk a hatékonyságot és a versenyképességet javítani, hogy az együtt járhasson további béremelésekkel.

A harmadik ilyen terület a munkaerőpiac. Itt egy új helyzet állt elő az elmúlt évek intézkedései után. Míg 6 évvel ezelőtt 12 százalék körüli volt a munkanélküliség, 11,8 egészen pontosan, addig most 4,9 százalék, 650 ezerrel több ember dolgozik, mint 6 évvel ezelőtt. A munkanélküliség csökkenése előhozta azt a kihívást, hogy bizonyos ágazatokban, szezonális ágazatokban, erősebb ágazatokban, például a mezőgazdaságban vagy az idegenforgalomban vannak szezonok, időszakok, amikor már nagyon nehéz munkaerőt találni. Mondok egy példát önöknek. A bogyósgyümölcs-termesztők nem véletlenül adtak ki szeptember elején egy nyilatkozatot, hogy jelentős munkaerőhiány van az ágazatban, és ez veszélyezteti a termés begyűjtését. De ugyanez a helyzet más ágazatokban is. Itt mondhatnám az idegenforgalomban dolgozókat.

A Statisztikai Hivatal adatai szerint körülbelül 50 ezer üres álláshely van ma az országban, tehát ez strukturális, szerkezetbeli változásokat igényel a következő években a munkanélküliség kezelésében. Hiszen van 220-230 ezer munkanélküli, van 50-60 ezer üres álláshely, így értelemszerűen azon szeretnénk dolgozni,

partnereinkkel megállapodni, hogy hogyan lehet a képzési körülmények javításával ezt a fajta strukturális és regionális területi munkanélküliséget a jövőben csökkenteni.

Még egyet említenék meg itt a kihívások között, a tőkevonzás kérdését. Az Európai Unióban sokadjára kerül elő, hogy át kell strukturálni, át kell rendezni a támogatási forrásokat. Azt gondolom, erre is készülni kell az országnak, akár bekövetkezik ez, akár nem. Évente 1500-2000 milliárd forint közötti támogatást, forrást, uniós forrást használ föl a magyar gazdaság. Ha ez 2020 után radikálisan megváltozik, akkor is rendelkezniünk kell azzal a képességgel, hogy a tőkevonzó képességünk fenntartásán keresztül a magyar gazdaság növekedési oldala támogatást és ösztönzést kapjon.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Röviden ezeket foglaltam volna össze legfontosabb elemekként. Köszönöm szépen a figyelmüket, tisztelettel várom a kérdéseket.

Kérdések, észrevételek

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm az előterjesztést. Akkor most több körben a képviselőknek nyílik lehetőségük a miniszter úrtól kérdezni. Engedje meg, hogy rögtön az elején én is hadd tegyek föl néhány kérdést. Nagyjából talán onnan kezdeném, ahol miniszter úr befejezte, hiszen valóban, ma Magyarországon, a magyar gazdaságban nem feltétlenül egyensúlyi probléma van, ahogy a makromutatókból látszik, bár biztosan lehetne ezt is más oldalról is megközelíteni, hogy hány egyszeri hatás segítette ezt. De összességében nem egyensúlyi a probléma, hanem, ahogy miniszter úr is utalt erre, versenyképességi és növekedési problémát is látunk. Ön ezt a kihívások között említette.

Azt is érdemes megemlíteni talán a kihívások között, hogy Magyarországnak milyen a helyzete a régiós versenytársak tekintetében. Hiszen talán akkor a makromutatók mihez képest is értelmezhetőek, nemcsak a korábbi magyar adatokhoz. Azt gondolom, a versenyképességnél komoly problémák vannak, ahogy erre miniszter úr is utalt. Ebben vannak kormányzati felelősségi területek. Itt talán lehet egyfajta negatív spirált is látni. A negatív spirál alatt azt értem, hogy vannak olyan területek, kormányzati felelősségi területek, amiért kapunk folyamatosan kritikát, mint az átláthatatlanság, bizonyos cégek előnyben részesítése, a korrupciós veszély miatt vagy a tulajdonjogok nem tiszteletben tartása okán. De mutatkozik az is, amiről miniszter úr is röviden, de említést tett, hogy a szakképzettségben és a munkaerőhiányban az elvándorlással kapcsolatban komoly munkaerőpiaci probléma is kialakult. Ezt hívom én negatív spirálnak, hiszen ez sok esetben már a beruházások növekedését is nehezíti. Látva ennek mértékét a GDP-hez mérten, azt lehet mondani, hogy ez egészen biztosan nem elégséges a magyar gazdaság működtetéséhez.

Magyarul az első kérdés az lenne, hogy ezt a negatív spirált, ami a munkaerőpiaci kihívásokat, a beruházások elmaradását, ahogy ön is mondta, esetleg a tőkevonzó képesség gyengeségét és a kormányzati hibákat fogja össze, hogyan akarja a kormány megtörni, hogyan akarja ezt a versenyképességi hátrányt ledolgozni. Mi erre az elképzelése miniszter úrnak, és ehhez kötődően hogyan tudunk a régiós versenytársaknál jobban szerepelni a következőkben?

A másik fő téma a növekedési probléma. Egy mondatban említette miniszter úr, de valóban ez a növekedés elsősorban az európai uniós forrásoknak köszönhető, 2020-22 után ezek a források egészen biztosan kisebb mértékben vagy adott esetben még más formában is fognak rendelkezésre állni. Ezért, ha a kormány szlogenjével akarnék élni, akkor azt mondanám, hogy mit tesznek a magyar gazdaság szuverenitásának fenntartása érdekében. Magyarul, hogyan lehet fenntarthatóvá tenni ezt a növekedést, hogyan készül a magyar gazdasági vezetés arra, hogy ez a

növekedés azután is, hogy mondjam, maradandó, fenntartható legyen, miután adott esetben az európai uniós források ebből kiesnek?

Ezt a két kérdést szerettem volna önnek a legelején feltenni, aztán átadnám most a szót képviselőtársaimnak. Ha miniszter úr elfogadja, akkor még a következő körben is lehet kérdezni, talán egy kicsit pörgősebbé válik a bizottsági munka. Parancsoljanak! A képviselőké a szó. Képviselő asszony!

HEGEDÚS LORÁNTNÉ (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Miniszter Úr! Több kérdésem is lenne önhöz. Az első és az egyik legfontosabb az M3-ast érintő kérdés. Tudjuk, hogy ebben az évben a BKK, illetve a főváros már 8 tendert írt ki, amik részben vagy egészben lezárultak. Azt is tudjuk, hogy a kormány kijelentése szerint összesen 137 milliárdot vállal az állam az M3-as finanszírozásából. De a lezáruló tenderekből egyértelmű, hogy ez a pénz abszolút nem lesz elég, hiszen körülbelül 200 milliárd forintba érkezett be eddig érvényes ajánlat. Nem beszélve arról, hogy ezen túl vannak még a járműfelújítások, és még ezen fölül van az esetleges buszpótlás rendkívül elgennyesedő kérdésköre.

A múlt csütörtökön jelentette be Lázár miniszter úr, hogy a kormányzat egy rendkívül nagyívű programot gondolt ki, mintegy 3700 milliárd forintot kíván a következő 2-3 évben IKOP-forrásból elkölteni a közlekedési infrastruktúra fejlesztésére, és ebből ez a 137 milliárd eléggé szerénynek tűnik ahhoz képest, hogy milyen égető szükség lenne ennek a problémának a megoldására. Nem beszélve arról, hogy ennek elköltése is eléggé kérdéses, hogyan és miként tud megvalósulni akkor, amikor a már megvalósult tenderekből állít le a kormányzat egyik képviselője, nem ön, hanem a fejlesztési miniszter úr, pontosabban egy, már kiírt tendert akaszt meg félúton. Pontosán azok a körülmények, ami az egész projekt megvalósításához szükségesek, buktak meg sorra.

Kérdezem, mit fog tenni a kormányzat, ha úgy dönt a főváros, illetve a főváros illetékesei, hogy leállítják az M3-ast, mert fontosabb számukra az emberélet, és nem hagyják, hogy ez a rendkívül előregedett közlekedési infrastruktúra a továbbiakban működjön Budapesten.

A következő két kérdésem az egyik, jelenleg még tárgysorozatban lévő törvényjavaslatra vonatkozik. Ezen belül Ghaith Pharaon személyére vonatkozna az első. Ön volt az, miniszter úr, aki benyújtotta az adótörvények módosításáról szóló törvényjavaslatot, és ezen belül a társasági adóról szóló törvényben szerepel az, hogy egyes műemléki ingatlanok felújítása jelentős, adott esetben milliárdos adókedvezményt is jelenthet. Tudjuk, hogy ennek a törvénynek az ad különös aktualitást, hogy a nemzet vejének segítségével Ghaith Pharaon volt az, aki az elmúlt években igencsak bevásárolt, bespájzolt kastélyokból Magyarországon. Tehát, akinek ez leginkább, legelső sorban ez előnyére fog válni, az maga Ghaith Pharaon. Tudom, hogy most már a tegnapi nap óta egyáltalában nem biztos, hogy az a Ghaith Pharaon az a Ghaith Pharaon, akit az FBI köröz, annak ellenére, hogy a második utóneve is megegyezik az FBI által körözött személlyel, annak ellenére, hogy ugyanaz a típusú, ugyanaz a nevű hajója van mind a két személynek. Ennek ellenére önök azt feltételezik, hogy két ugyanolyan névvel létező ember ugyanolyan gazdasági körökben mozgó, ugyanolyan járműparkkal rendelkező ember létezhet a világban. Tehát kérdezném, mi indokolja azt, hogy pont ennek az embernek biztosítsunk ilyen nagyságrendű, milliárdos adókedvezményt.

Kérdezném továbbá, hogy ugyanez az adótörvény-módosítás szól a szerencsejáték-törvény módosításáról is, amelyben, mit tesz isten, megint Andy Vajának kedvez a kormányzat. Megmondom, hogy miért. Mert ugyan biztosítanak bizonyos helyszíni vizsgálatokra lehetőséget az adóhatóság számára, csak éppen egy

szó hiányzik az egész törvényből, elejétől a végéig, ez pedig az „online” szó. Továbbra is egy nagyon komoly adóelkerülési jogot biztosítanak önök más adókedvezményei mellett Andy Vajának. Miniszter úr, az a helyzet, hogy Magyarországon a jogalkotás szabályai alapvetően úgy néznek ki, hogy a területi hatálya egész Magyarországra, személyi hatálya pedig az összes magyar állampolgára, az összes Magyarországon tartózkodó emberre kiterjed. Ennek ellenére önök rendszeresen hoznak olyan törvényeket, lásd az előbb Ghaith Pharaon esete, majd most Andy Vajna kérdésköre, ami gyakorlatilag egyszemélyes halmazra biztosít előjogokat. Azt gondolom, ez önmagában már olyan felháborító és olyan cinikus hozzáállás, amit már csak ezért is el kéne utasítani. Nem beszélve arról, hogy jelentős károkat okoz, hiszen adóbevételről esik el Magyarország.

Kérdezném továbbá, hogy ebben az évben Magyarország kormánya arról hozott határozatot, most már többedjére egyébként, hogy Budapesten hol fog épülni az a bizonyos szuperkórház. Ez azért meglepő, mert ön is a tagja ennek a kormánynak, amellet, hogy ön is aláírta azt a tiltakozást vagy azt a bizonyos kezdeményezést, mondjuk így, ami a János kórház megszüntetéséről szólna. A János kórház kiemelt szerepét sürgette volna ön a korábbiakban. Kérdezném, hogy akkor nincs itt valami ellentmondás?

Végezetül pedig az a kérdésem volna, hogy a letelepedési kötvények, vagy, ahogy most már Orbán Viktor maga is hívja, betelepelési kötvények kapcsán mi a valódi szándéka a magyar kormánynak. Kérdezem ezt azért, mert, ahogy ön is elmondta, legalábbis az önök megítélése szerint a magyar költségvetés, a magyar gazdaság állapota kiemelten jó helyzetben van, ezért tehát semmi nem indokolhatja, hogy ez a rendkívül drága konstrukció a továbbiakban is fennmaradjon. Lázár miniszter úr szerint már egy fél éve megkapta az ön tárcája azt a feladatot, hogy dolgozzák ki ennek a kötvénykonstrukciónak a kivezetését. Gondolom, ez a fél év arra is lehetőséget teremtett az önök számára, hogy kiszámolják, mennyi veszteséget okozott mind a mai napig Magyarország számára az, hogy egy ilyen típusú, drága konstrukciót árultak. Illetve, mennyi nyereséget hozott konkrétan azoknak az offshore vállalkozásoknak, amelyeknek a forgalmazást lehetővé tették?

Annak ellenére, hogy önök azt kommunikálják, hogy ezt a kötvényfajtát ki fogják vezetni, valamilyen furcsa, megmagyarázhatatlan okból kifolyólag mégis csak a napokban megjelenik az arabianbusiness.com-on az a felhívás, hogy nyugodjanak meg a befektetők, ezt a fajta konstrukciót önök továbbra is fenn fogják tartani. Nincs itt valamifajta ellentmondás? Nincs abban valami ellentmondás, hogy pont a tegnapi napon hozott a Gazdasági bizottság egy olyan típusú döntést, ami szerint az egyik cég, nem tudom pontosan a nevét ennek a társaságnak, ezentúl nemcsak azon a helyen, ahol korábban, hanem a Seychelles szigeteken is árulhatja ezt a bizonyos kötvénykonstrukciót? Azt gondolom, itt a kormányzat kommunikációjában jelentős ellentmondások vannak, illetve a szavai és a tettei között nagyon komoly differencia van. Végül is kérdezem, miniszter úr, mikor fogják kivezetni, ha egyáltalában tényleg ki akarják vezetni ezt a kötvénykonstrukciót Magyarországról. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Frakcióvezető asszony!

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Amit miniszter úr felvázolt, az egy gyönyörű magyar gazdaság képe. Rögtön az elején miniszter úr azt mondta, hogy várhatjuk, hogy a harmadik hitelminősítő is most felminősíti a gazdaságot. Ezt bizonyítékként hozta miniszter úr. Ehhez azt kell mondanom, hogy néhány évvel ezelőtt önöket nem annyira érdekelte a hitelminősítők véleménye, mi egyébként azt látjuk, hogy a hitelminősítőket tulajdonképpen egy

dolog érdekli, ha idehozzák a külföldiek a pénzüket, akkor ezt a pénzt időre és megfelelő módon vissza tudjuk fizetni. Az nem túlzottan érdekli őket, hogy a magyar emberek hogyan élnek, milyen gondokkal küszködnek. Ezt csak zárójelben mondtam.

Tulajdonképpen miniszter úr bemutatójából, tájékoztatójából az derült ki, hogy ezek a kiváló makrogazdasági mutatók és a magyar gazdaságnak ez a pozitív képe négy tényezőn nyugszik. Miniszter úr többször említette, hogy nagyon kiváló a világgazdasági helyzet. Nyilván a makrogazdasági mutatók jelentősen összefüggenek ezzel. Ugye, azt tudjuk még, hogy a GDP-növekedés és a többi makrogazdasági mutató eredménye függ Magyarországon a multinacionális cégek teljesítményétől. Elsősorban az autóipartól, a gépjárműipartól. Ön is említette, hogy bajban leszünk egy kicsit, illetve nehéz lesz, ha 2020 után az európai uniós támogatásokat nem kapjuk, vagy azok jelentősen lecsökkennek. És negyedsorban nyilván függ a külföldi munkavállalóktól, akik elmennek Magyarországról, és hazaküldik családjaiknak, idős szüleiknek a pénzt.

Mi úgy látjuk, hogy ezek a körülmények nem annyira mutatnak stabilitást, tehát a magyar gazdaság nem áll igazán stabil lábakon. Mondhatni azt, hogy picikét inog.

Nem tudom, hogy önök milyen gyakran találkoznak kis- és középvállalkozókkal, mennyit járják csak úgy az országot, és beszélnek vállalkozókkal, de amikor mi beszélgetünk velük, nem ez a kép rajzolódik ki. Azt látjuk, hogy itt a „kiváló” makrogazdasági mutatók mögött romló reálgazdasági és társadalmi folyamatok rajzolódnak ki. Magyarország társadalma azért elég gyors ütemben szakad szét. Én most nem arra akarom csak felhívni a figyelmet, hogy a felső 10 százalék vagy a 10 százalékon belüliek jövedelme és vagyona milyen gyorsan nő, míg milyen gyors ütemben szakad le a társadalom nagyobbik része, de az országon belül, ha a régiókat vagy a megyéket nézzük, akkor azt látjuk, hogy ott is nőnek a különbségek. Ha az átlagbért nézzük, akkor csak Budapest és Győr-Moson-Sopron megye átlagbére magasabb az országos átlagbérátlagnál. Az összes többi alacsonyabban van. Például Szabolcs-Szatmár megyében 100 ezer nettó forinttal kevesebb az átlagbér, mint például Budapesten. És ezek a különbségek nőnek, 2010 óta háromszor gyorsabban nőtt Budapesten az átlagkereset, mint például Szabolcs-Szatmár megyében.

Ezekhez kapcsolódóan a következőkre szeretnék rákérdezni miniszter úrtól. Nyilván a munkaerő-probléma egyre súlyosabb probléma Magyarországon. Akkor most mégis pontosan hogyan akarja a kormány ezt megoldani? Ön már beszélt korábban talán az ukrán vendégmunkások behozataláról, de tegnap például az Országgyűlésben azt a változatot is hallottuk, hogy majd a közszférából több százezer embert esetleg leépítenek, és akkor ez majd old a magyarországi munkaerőhiány problémáján. Szeretném miniszter urat megkérdezni, hogy erre milyen terve van a kormánynak.

Szeretnék rákérdezni a járuléksökkentés kérdésére. Azt hallottuk a nyilvánosságon keresztül, hogy önök a munkaadói járulékot akarják csökkenteni, és azt várják cserébe, hogy bért emeljen a foglalkoztató. Itt azt szeretném megkérdezni, hogy miért nem a munkavállalói járulék csökkentésén gondolkodnak, amikor az végül is rögtön nettó béremelésként jelentkezne a dolgozónál.

Azt gondolom, nagyon fontos, ami idekapcsolódik, az oktatás kérdése. Ön hogyan gondolja, milyen változtatások kellenének az oktatásban? Tudom, hogy az egy másik szakpolitikai terület, de nyilván a gazdaság vonatkozásában rendkívül fontos kérdés, különösen a felnőttoktatás kérdése. Azt látom, hogy a felnőttoktatás is gyakorlatilag a multinacionális cégek igényét szolgálja ki, nem igazán van figyelemmel a kis- és középvállalkozók igényére, akik sokkal inkább többcélú képzést

szeretnének. Tehát nekik olyan munkaerőre lenne inkább szükségük, akik nemcsak a futószalagok melletti feladatokat képesek ellátni.

Még a villanyautó programról szeretném megkérdezni most miniszter urat. Önök támogatást adnak a gépjárművekre, de talán mintha a rendszer más elemeiről egy kicsit elfeledkeznének, például töltőállomások alig vannak. Ezt elégnek, megfelelő számúnak tartják-e, vagy még milyen kiegészítő elemeket szeretnének hozzátenni. Azt látjuk, hogy itt a megújuló energiák tekintetében például most a szélenergia fejlesztését betiltották. Tehát hogyan gondolják ezt a kicsit alternatív területet fejleszteni? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szelényi Zsuzsa képviselő asszony!

SZELÉNYI ZSUZSANNA (független): Köszönöm szépen. Köszönöm a beszámolót, miniszter úr. Egy pár kérdéskörben szeretnék én is megszólalni. Az első a már többek által is, ön által is emlegetett versenyképesség-probléma. Ugye, az elmúlt hetekben, két hónapban a Világgazdasági Fórum ranglistája nyilvánosságra került, hogy Magyarország versenyképessége romlott az elmúlt évben. Ezt önök akkor cáfolták, és az előbb elmondott szavai szerint is aktuálisan tulajdonképpen úgy tűnik, hogy rendben vannak Magyarországon a gazdasági mutatók. De ebből a rangsorcsökkenésből is és a mögötte álló magyarázatból is egyértelműen kiderül, hogy ami Magyarországon probléma, nem az, hogy ma mi van, hanem, hogy mi lesz 5 vagy 10 év múlva, milyen perspektívák, milyen kilátások vannak.

Tulajdonképpen minden erről szól, a beruházások elmaradása, az emberek kivándorlása. Minden egyéb mutató, amiben Magyarország rosszul áll, arról szól, hogy abban maguk nem tudnak különösebben ígéreteset mondani, hogy mi legyen ebben az országban 5 év múlva. És engem meg nagyon sok mindenkit az érdekel. Azt gondolom, hogy az a rendkívüli kivándorlás, és most erre az aspektusra szeretnék egy kicsit kitérni, tulajdonképpen erről szól. Az emberek nem a mai fizetésük vagy akármi miatt mennek el, hanem azért, mert nem látják biztosítva azt, hogy a jövőjük jobb lesz. Vagy a gyereküké. Ezért is van egyébként, hogy nagyon sokan elfogadják azt, hogy a gyerekeik elmennek ebből az országból.

A jövőt nem látja senki ebben az országban, és azt gondolom, hogy itt van egy komoly probléma. Ha csak megnézzük, hogy 2000-ben, 16 évvel ezelőtt 189 ezer fiatal lépett Magyarországon be a munkaerőpiacra, addig tavaly egyharmaddal kevesebb, 128 ezer ember. Szerintem ez drámai adat. De ha az ön által is nyilván jól ismert hiányszakmákat végignézzük, akkor megint azt lehet mondani, hogy Magyarországon egy nagyon súlyos szellemi elvándorlás, a képzett emberek elvándorlása zajlik. Ugye, nincsenek orvosok, vagy kevesen vannak már az orvosok, egészségügyi szakdolgozók, informatikusok, kamionsofőrök, varrónők, fogászati asszisztensek, bolti eladók, szakmunkások, mozdonyvezetők, pékek, szakácsok, cukrászok, esztergályosok, vállalkozók és sok-sok más szakember egyszerűen elmegy ebből az országból. Mindannyian tapasztaljuk ezt, szinte minden szinten.

Mit gondolnak erről a dologról? Mit tervez a kormány középtávon az oktatás, felsőoktatás hihetetlen elbénázása után, amit az önök kormányzása idején az elmúlt években csináltak? Hol van az a pénz, amivel vissza tudják pótolni azt, ami, mondjuk, felsőoktatásból, a tudásgazdaság képzéséből Magyarországon hiányzik? Az, hogy ukrán vendégmunkásokat kezdtek el Magyarországra telepíteni, illetve ön is nyilatkozta, hogy lassan szükség lesz vendégmunkások alkalmazására Magyarországon, szerintem nagyon indokolt bejelentés volt. Bizonyos adatok szerint az elmúlt években több tízezer munkavállalási engedélyt adtak ki nem európai uniós állampolgárok számára. Tehát van Magyarországra külföldi munkavállalók betelepítése.

Miért nem lehet erről a kérdésről egy kicsit őszintébben beszélni és társadalmi diskurzust folytatni? Nem kockáztatják-e önök, akik egyébként a külföldiek elleni intenzív kampányt folytatnak Magyarországon másfél év óta, hogy ebből komoly társadalmi feszültségek lesznek majd, amikor az önök kormánya rákényszerül arra, hogy még sokkal több külföldit hozzon be Magyarországra, hogy itt a munkák el legyenek végezve?

Arról is szeretném a véleményét megkérdezni, hogy mit szól ahhoz, hogy Európában és a fejlett világban alapvetően azok az országok fejlődnek, ahol a családvállalás és a munkavállalás közötti harmónia megteremthető. Ez mindenekelőtt a nőkre vonatkozik, a férfiak általában ezt meg szokták tudni oldani. Az az ellentmondásos kormányzat, ami az önök családpolitikája, ami alapvetően a demográfiai továbblépésre, a gyerekszülésre biztatja a nőket, vajon középtávon, megint csak ebben a keretben mozgunk, mennyire fogja elősegíteni azt a vágyat, hogy ez egy klassz, jó ország legyen?

A második kérdés, megint csak szeretnék csatlakozni, a letelepedési kötvények kérdése. Engem nem az aktuális „megszüntetjük, nem szüntetjük meg” kérdéskör izgat, bár az is nagyon izgalmas, de szeretnék néhány nagyon konkrét adatot öntől megkérdezni. Hányan vásároltak letelepedési kötvényt, amióta a kormány ezt az eszközt bevezette? Pontosan mennyi befektetést, üzletet, különleges technológiát hoztak Magyarországra azok a személyek, akik letelepedési kötvényt vásároltak. Mi volt az ő hozzáadott értékük a magyar gazdasághoz és a magyar társadalomhoz. Nyilvánvaló, hogy ilyenek kellett lenni valahol, különben miért van ez az egész. Azt nem feltételezhetjük, vagy mégis, hogy tulajdonképpen csak egy európai uniós állampolgárságot árultak önök hatalmas pénzekért különböző cégeknek, különböző magánszemélyeknek.

Pontosan mekkora bevételt hozott a magyar államnak ez a letelepedési kötvény a mai napig? Mekkora bevételt hozott azoknak a cégeknek, amelyek külföldön offshore cégek, és amelyek forgalmazzák ezeket a letelepedési kötvényeket? Azt gondolom, itt az idő, hogy egész pontos adatokat mondjanak ezzel kapcsolatban.

A harmadik téma pedig az adó. Az adóhivatalt nagyjából egy évvel ezelőtt átalakították, modernizálták, úgymond. Ön akkor azt mondta, hogy az a céljuk, hogy a közigazgatási szervek népszerűségi listájának élén az adóhivatal álljon, mint ahogy az északi országokban ez szokásos. Tehát legyen egy magas bizalmi indexe az adóhivatalnak. Most már tudjuk, hogy ezt nemhogy nem sikerült megvalósítani, hanem az elmúlt években a kormány népszerűsége vagy bizalmi indexe mellett az adóhivatal bizalmi indexe romlott leglátványosabban. Magyarországon nem hisz senki semmit el a NAV-nak. Vajon miért van ez?

Nyilvánvaló, hogy önök politikai érdekérvényesítésre használják a NAV-ot, rengeteg adót vetnek ki, ezeknek rendszeresen büntető jellegük van, szektorális büntető jellegük van. Önök titkosítanak olyan szerződéseket, különleges megállapodásokat nagy cégekkel, amelyek adókedvezményt kapnak a magyar államtól, ismeretlen dolgokért cserébe. Komplette iparágak, például a szerencsejáték-biznisz adómentességet kap. Még a tao-megállapodásokat is vagy a tao-adományozásokat is titkosították nemrégiben, ami egészen elképesztőnek tűnik. Ráadásul ezeknek a titkosításoknak egy részét már a Kúria is törvényellenesnek tekinti, különösképpen a különleges megállapodásokat a cégekkel. Az ön minisztériuma a mai napig nem hozta nyilvánosságra ezeknek a tartalmát, a törvény felszólításának nem tettek eleget.

Azt gondolom, az az általános nézet ma Magyarországon, hogy vannak emberek és vannak cégek, akikre különleges törvények érvényesek, különleges viszonyok érvényesek, és ennek az adóhivatal, az ön által vezetett NAV a

szolgálatában áll. Itt a NAV civil szervezeteket politikai okokból vegzál, zaklat, egészen elképesztő dolgok zajlanak. Nem csoda, hogy a bizalmi index ilyen rendkívüli módon csökkent, de nyilvánvaló ennek megfelelően Magyarországon az adómorál is csökken. Ha az állam bármit megtehet, ha a NAV önkényesen léphet föl, és önkényesen dughat el információt a kormány az emberek előtt, akkor az emberek is többet fognak csalni. Ezek nagyon egyszerű összefüggések. Ha politikai játékok vannak és csalás a kormány szintjén, akkor az emberek is csalni fognak. Az adófizetési morál alapvetően nem a rendpárti rendelkezésektől függ, ahogy az önök kormánya ezt szereti beállítani, hanem attól, hogy bízunk-e az adóhivatalban, elhisszük-e, hogy tisztességesen bánik a befizetett pénzünkkel, és arra költi, amire az embereknek szüksége van. Azt gondolom, hogy itt nagyon-nagyon súlyos problémák vannak a NAV-val.

Egy-két kérdést ezzel kapcsolatban konkrétan föltennék. Például az adóhivatal saját jogkörében és lehetőségeinek megfelelően miért nem folytat vagyonosodási vizsgálatot olyan fideszes képviselők és más fideszes potentátok irányába, akik hirtelen meggazdagodtak. A világon mindenhol ilyenkor vagyonosodási vizsgálatot szokás eldönteni, hogy ezeknek az embereknek honnan ered a pénze. Mi a helyzet Simonka Györggyel, Mengyi Rolanddal, Rogán Antallal, Habony Árpáddal, Andy Vajnával, Mészáros Lőrincsel, Garancsi Istvánnal vagy a kormányfő vejével, akiknél ezek a kérdések egyértelműen felmerülnek? Mikortól számíthatunk arra, hogy az ön vezetése alatt ezek a gyanús egzisztenciák végre részt fognak vállalni a közterhek viseléséből? És konkrétan szeretném tudni, hogy a civil szervezetek elképesztő politikai vegzálását az ön által felügyelt NAV mikor fogja befejezni? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kormánypárti képviselők nem jelentkeztek, miniszter úr, megadnám a szót. Bocsánat, parancsoljon!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntöm a bizottságot és miniszter urat. Két dolgot szeretnék csak röviden megemlíteni. Az egyik, hogy 2014 óta a 2015-16-17-es központi költségvetési törvényben a magyarországi nemzetiségek önkormányzatainak, civil szervezeteinek, kulturális programjainak a támogatása kevesebb, mint 4 milliárdról több mint 9 milliárdra emelkedett. Ezt köszönjük szépen. Ennél is fontosabbnak tartjuk, hogy a 2013-ban elindult intézményátvételekkel a kulturális autonómia megteremtésében nagyon sokat léptünk előre, több mint 100 nemzetiségi intézményt vett át nemzetiségi önkormányzat. Ezeknek a működési körülményei is megfelelőek.

Ugyanakkor a hosszú távú fenntartás és a megfelelő színvonalú üzemeltetés miatt ezen intézmények fenntartási, beruházási lehetőségeinek biztosítása egy új helyzetet teremtett, illetve a szabályozásban a fenntartó nemzetiségi önkormányzatok önállóságának megteremtésében és annak biztosításában, a pályázatok kiírásában emiatt sokkal nagyobb figyelem kellene a fenntartó nemzetiségi önkormányzatok és a nemzetiségi intézmények vonatkozásában. Ebben szeretnék kérni miniszter úr és munkatársai közvetlen segítségét. Hangsúlyozom, elsősorban a hosszú távú fenntarthatóság, az új feladatok, az új helyzetek miatt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Miniszter úr, parancsoljon!

Varga Mihály válasza

VARGA MIHÁLY nemzetgazdasági miniszter: Köszönöm, elnök úr. Köszönöm a bizottság észrevételeit. Nem nevezném mindegyiket kérdésnek, inkább kérdésbe

csomagolt vélemény volt jelentős részük. De ez szíve-jog minden képviselőnek. Azt gondolom, a parlamenti demokráciánkhoz hozzátartozik, hogy minden képviselő szabadon mondassa el véleményét akkor is, ha egyébként ennek a valósághoz sok köze nincsen.

Hadd kezdjem elnök úr kérdéseivel. A versenyképesség-növekedés. Valóban, én ezt érzem a legfontosabbnak. Persze, mindenkinek mindig a maga ügye a legfontosabb, de ha egy kicsit távlatosan nézzük az ország lehetőségeit, akkor a következő években ezzel kell elsősorban foglalkoznunk. Ha egy picit azért visszapillantunk magunk mögé, és a jelen körülményeit próbáljuk meg objektíven, tárgyilagosan nézni, akkor azt mondhatom, hogy végre ezekkel a kérdésekkel foglalkozhatunk. Nem az a kérdés, hogy az IMF-től fölvelt hitelt tudjuk-e törleszteni vagy nem, nem az a kérdés, hogy a munkanélküliek tömegét hol lehet elhelyezni, hanem milyen átképzéseket, milyen szektorális támogatásokat fogunk adni, mondjuk, a hatékonyabb munkavállalásért.

Azt gondolom, más helyzetben van az ország. Ezt azért jegyzem csak meg itt, mert időnként apokaliptikus, végítéletszerű víziók kerültek itt elő a kérdésbe csomagolt véleményekben. De ezek azért messze vannak attól, amit, mondjuk, a hitelminősítők, nemzetközi intézmények, OECD, IMF, EBRD és a többiek mondanak. De akár az Európai Bizottságot is mondhattam volna, hiszen annak országjelentése évről évre sokkal kedvezőbb képet ad a magyar gazdaságról.

Ami tehát a versenyképességet és a növekedést illeti. Itt több kérdés is vonatkozott erre. Először is szeretném azt tisztázni, hogy mint mindenről a világon, itt is többféle mérés készül. Van olyan mérés, ahol Magyarország előrébb lépett ezen a versenyképességi listán, van olyan, ahol hátrébb lépett. Itt csak arra szeretnék emlékeztetni, hogy annak a svájci intézetnek a jelentése, amit itt az ellenzék véres kardként hordozott körbe, és arra hivatkozva mondta azt, hogy most aztán vége a magyar versenyképességnek, éppen szöges ellentétben van azzal az ugyancsak svájci, Lausanne-ban működő, IMD-nek nevezett versenyképesség-kutató intézettel, ami, azt kell mondanom, sokkal nagyobb mintán, sokkal objektívebben méri meg különböző országok versenyképességét. Például Magyarország előre lépett ezen a listán. Tehát itt is érdemes azért egy picit hátrébb lépni, és megnézni, hogy milyen képet adnak rólunk versenyképességéből is a különböző kutatóintézetek. Van, ahol valóban a versenyképességi listán hátrébb léptünk, van, ahol viszont előrébb.

Ha megnézzük az okokat, akkor azt kell mondanom, hogy elsősorban olyan tényezőknél kell javítanunk és változtatnunk, ami rajtunk múlik. Tehát ez a jó hír, hogy a magyar gazdaságban, ha a gazdaságpolitika elszánt, akkor képesek vagyunk arra, hogy a következő években valóban tényleges versenyképesség-javítás következzen be. Mondhatok önöknek egy grúz példát. Grúziában a Szakasvilkormányzat alatt nagyságrendekkel tudták javítani Grúzia versenyképességét, alapvetően azért, mert megnézték, hogy mi az a 3-4 tényező, amiben lemaradásuk van, és arra koncentráltak, hogy a következő években ezen tudjanak változtatni.

Mit tekintünk nálunk ilyen problémás területnek? Adminisztráció, bürokrácia, a közteher nagysága. A különböző versenyképességi felmérésekben például az adóadminisztrációval töltött időszak, hogy a saját területemet is megemlítem. Ebben jelentősen javulnia kell az országnak. Ez hatékonysági kérdés is. A XXI. században nemcsak azon múlik a hatékonyság, hogy egy technológiai fejlesztés eredményeképpen egy vállalat milyen gyorsan tud előállítani különböző termékeket, hanem azon is, hogy mennyi ideig tart, mondjuk, egy elektromos töltőállomás engedélyeztetése. Magyarországon ez több mint 200 napig tart, más országokban ez megvan 90 nap alatt. Azt gondolom, ha ezeket a versenyképességi felméréseket

komolyan vesszük, és megnézzük, hogy hol kell Magyarországnak javítania, akkor nyilván az első az adminisztráció és bürokrácia csökkentése lehet.

Hol van még tere a javulásnak? Ebben az országban hosszú éveken keresztül nem volt iparfejlesztési stratégia, mert az előző kormányok ellazsálták ezt a kérdést, nem foglalkoztak vele. Ugye, volt egy hamis piaci illúzió, hogy majd a piac megold mindent, majd a piac eldönti, hogy egyébként az iparfejlesztésben hol és mit kell fejleszteni. Ez nem így működik. A világon sehol nincs olyan ország, ahol iparfejlesztési kérdésekkel kormányzat ne foglalkozna, és ne jelölne ki olyan területeket, amit a meglévő hazai vagy éppen külső forrásokból jobban kíván támogatni. Hosszú évek óta először készült ilyen Magyarországon, az Irinyi-tervet a kormány elfogadta. Ebben kijelöltük azokat a területeket, amelyek fejlesztésére szükség van. Nem mondok nagy újdonságot, járműipar, specializált jármű- és alkatrészgyártás, a zöld gazdaság támogatása, egészségipar, a különböző gyógyszerfejlesztésekhez kapcsolódó gyógyszeripari fejlesztések támogatása, a vegyipar. Azt gondolom, ezekkel foglalkozni kell állami szinten is, segítenie kell azt, hogy lehetőség szerint ezek az iparágak megerősödjenek, és az a hozzáadott értéklánc, amit nyújtani szeretnénk, és amiben szeretnénk minél több magyar vállalkozást beszállítóvá tenni vagy képessé tenni arra, hogy ebbe bekapcsolódjon, lehetőség szerint létrejöjjön.

Kitűnő példája ennek, mondjuk, a hazai buszgyártás. Hosszú éveken keresztül az előző kormányzatok negligálták a hazai buszgyártás problémáját, nem foglalkoztak ezzel. Miközben éves szinten 800-1000 darab új buszra van szüksége a hazai közösségi közlekedés megújításához, azon közben azt az egyszerű feladványt nem végezték el, hogy a keresletet, a közösségi keresletet összehozzák azzal a kínálattal, amit a hazai buszgyártás tud előállítani. Van egy budapesti vita arról, egy félmondatban szokott ez előkerülni, hogy drága-e a magyar busz vagy nem. Persze, amíg alacsony szériában gyártják, és amíg nem lesz versenyképes nagyságrendben gyártva magyar busz, addig nem lesz versenyképes az ára sem.

De ki fogja ezt megteremteni? Az osztrák, a német kormány? Vagy a lengyel gazdaság? Ki fogja ezt előállítani? Ha mi nem teszünk ebbe az irányba lépéseket, a világéletben nem lesz újra hatékony magyar buszgyártás. Mert egyszer már volt, de ez leépült az '90-es években. Ahhoz, hogy az a 4-5 magyar buszgyár, amelyik túlélte az elkerülést, a negligálást, a kizárást, hiszen tendereket írtak ki sorban egymás után úgy arra illetékesek, hogy abból eleve kizárták a magyar buszgyártókat, tehát, ha ezt már túlélte ez a magyar 4-5 magyar cég, akkor a magyar iparfejlesztésnek elemi kötelessége az, hogy a magyar buszgyártást talpra tudjuk állítani. Na most, ez a munka elindult, nyilván döccenőkkel, és nyilván a meglévő cégeknek is föl kell venni a versenyt ahhoz, hogy majd pár év múlva, kilépve az exportpiacokra, versenyképes buszokat tudjanak előállítani. De ha ezzel az aprómunkával nem foglalkozunk, ami elsősorban állami, kormányzati aprómunkát jelent, akkor ebből nem lesz versenyképesség-javítás és nem lesz növekedés.

A versenyképességnek látszólag komoly korlátja a munkaerő. Azt szokták mondani, hogy ha 3 százalék közelébe ér a munkanélküliségi ráta, akkor lényegében teljes foglalkoztatottságról beszélhetünk. Hiszen annyi munkanélküli mindig lesz egy országban, aki éppen munkahelyváltás miatt, regionális problémák miatt munka nélkül van. Mi ehhez a szinthez közelítünk, tehát látszólag ez egy korlát. De azt gondolom, nem beszélhetünk korlátról, hiszen, ha egy más struktúrájú gazdasági szerkezeetről beszélünk, amelyben az oktatásnak kiemelt és kulcsszerepe van, különösen a szakképzésnek, a duális szakképzésnek vagy a felnőttképzésnek, akkor szerintem ezzel a meglévő magyar munkaerő-állománnyal is lehet egy olyan szintű foglalkoztatásról beszélni, mint amiről, mondjuk, Hollandia vagy Svájc beszélhet.

Itt arra szeretnék csak utalni, hogy ha megnézem az exportteljesítményt, Magyarország versenyképes. Ha megnézem a ledolgozott munkaórák számát, Magyarország versenyképes. Viszont ha azt nézem meg, hogy a ledolgozott munkaórákban mit állít elő bruttó hazai termékben egy átlag holland munkás és mit állít elő egy magyar munkás, akkor azt lehet látni, hogy a holland munkás kétszer annyi értéket tud előállítani, mint egy magyar. Tehát nem azzal van gond, hogy keveset dolgozunk, vagy a magyar gazdaságban bárki keveset dolgozna, azzal van gond, hogy a hatékonyság és technológia, magyarán a hozzáadott érték előállítása milyen körülmények között történik. Ezért van szükség egyébként tőkevonásra is. Nem véletlenül említettem itt a bevezetőben, hogy a négy kihívás között az egyik a tőkevonás, mert ez tőke nélkül is megtörténhet, de sokkal lassabban. Ha tőkével, külföldi tőkével történik meg, akkor ez sokkal gyorsabb folyamat lehet.

A további kérdéseket illetően. M3-as tender. Ugye, egy fővárosi tenderről van szó, képviselő asszony, ezt hangsúlyozom, ezt nem a magyar kormány írta ki. Ezt a tendert lebonyolították, ez valóban, ahogy ön is mondta, 137 milliárd forintot jelent. Én úgy tudom, nem az én asztalom egyébként, hogy az a bankkonzorcium, amely az ehhez szükséges forrást biztosítja, összeállt. Elvileg finanszírozási területen nincs probléma a beruházás megkezdésével. Hogy az IKOP-forrásból miért annyit biztosítunk, amennyit biztosítunk? Szeretném azért itt elmondani, hogy az IKOP-forrás egy országos támogatási program, nem Budapestre van elsősorban kitalálva. Jelentős nagyságrendet kap ebből a forrásból egyébként a főváros, de ez sem akadály a beruházás megkezdésének. Nyilván, ha a műszaki tartalom változik, vagy ha valaki úgy érzi, hogy ebbe a keretbe az a korábbi elképzelés, hogy milyen módon újítsák fel az M3-as metró vonalát, nem fér bele, akkor ezt újra kell terveztetni. Akkor ezt jóvá kell hagyni az Európai Bizottsággal. Azt gondolom, ez a felelős magatartás. Én magam egyébként egyetértek azzal, hogy ez a beruházás, ez a felújítás minél hamarabb megkezdődjön. A kormány számára az első és legfontosabb az utazóközönség biztonsága. Mi ezt egy biztonsági kérdésnek is tekintjük, ezért is támogatjuk abban a fővárost, hogy ez a beruházás minél hamarabb megkezdődjön.

Ami ennek az arab úriembernek az ügyeit illeti, engedje meg képviselő asszony, hogy azt mondjam, nem ismerem az urat, soha nem találkoztam vele, tehát nem tudom eldönteni az ön dilemmáját, hogy ki is valójában. De azt azért elég nagy bajnak tartanám, ha Magyarországon törvényjavaslatokat vagy jogszabály-módosításokat személyre szabottan csinálnánk meg. Mint ahogy az is egy földtől elrugaskodott állítás lenne, hogy a tojás vagy a tej áfáját a nagycsaládosok, kizárólag csak a nagycsaládosok érdekében csökkentjük, személyeket nem is említenék. Ugyanúgy mondhatom önnek azt is, hogy ennek az arab úriembernek akkor nyilván az áfacsökkentéshez is köze van. Kizárt dolognak tartom, hogy ilyen módon szülessen egy parlamentnek vagy egy kormánynak előterjesztése.

A műemlékek felújításához adott adókedvezmény sem ezen az alapon született. Ez már egy parlament által támogatott kezdeményezés. Azt gondolom, alapvetően arra van szükség, hogy a meglévő állami források mellé magánforrásokat tudjunk tenni műemlékek felújításához. Ha erre valaki hajlandó áldozni saját pénzéből, akkor szerintem azt az államnak támogatni kell, mert az a műemlék, ami megújul, nemcsak annak használ, aki azt konkrétan használja vagy birtokolja, hanem annak a közösségnek is, ahol az a műemlék elhelyezkedik. Számptalan vidéki vagy éppen fővárosi épületet, kúriát, villát tudnék önnek felsorolni, ami magántulajdonban van, de a tulajdonosnak egész egyszerűen vagy nincs ennyi pénze, vagy nem éri meg a mostani adójogszabályok mellett megkezdeni a felújítást. Természetesen hozhatnánk olyan jogszabályt is, hogy mindenkit kötelezzünk arra, hogy, mondjuk, 4 éven belül újítson fel egy épületet, ami a tulajdonában van. Ilyen kezdeményezéssel azért nem

feltétlenül állnék elő, mert senkinek nem akarok a zsebében turkálni. Azt gondolom, a kormány egy sokkal elegánsabb megoldást választott, aki ilyen műemlék felújításába belekezd, az reményeink szerint adókedvezményt tud majd igénybe venni.

Ugyanez a helyzet a szerencsejátékkal is. Képviselő asszony, ma egy ilyen szerencsejáték műintézmény jobban be van kamerázva, mint Józsefváros vagy Budapest más helysége, területe. Itt is arról van szó, hogy aki ma egy ilyen kaszinóban játszik, arról sokkal többet lehet megtudni a kamerák belső felvételein keresztül, amit egyébként át kell adni a Szerencsejáték Felügyeletnek mint ellenőrző hatóságnak, mintha be lenne kötve az online rendszerbe. De ha önnek ez a kívánsága, kezdeményezése, én szívesen támogatom ezt. Ez semmilyen plusz megterhelést egyébként már a kaszinótulajdonosoknak nem jelent, mert be van építve minden kaszinóba kötelezően egy olyan rendszer, ami a játékszabályok betartását, a különböző szenvedélybetegék kiszűrését szolgálja elsősorban. Ha ennek van még egy összekapcsolása a NAV rendszerével, azt mondom, ezt maximálisan tudom támogatni.

A következő kérdése a dél-budai kórház vagy kórházfejlesztés. Itt szeretnék pontosítani. Az a civil kezdeményezés, amit jómagam is támogattam, arról szól, hogy a Szent János kórház fejlesztése a következő években is kapjon állami segítséget. Ezt maximálisan támogatom, és ez így is lesz. A kormány döntést hozott arról, hogy amíg meg nem valósul az a nagy kiemelt kórház, részben Észak-Budán, részben Dél-Budán, amit tervezünk, és ami XXI. századi körülmények között kell biztosítsa az egészségügyi ellátást, addig a Szent János kórház fejlesztésének is támogatást kell kapnia. Erről egyébként a kormány már konkrét döntéseket is hozott.

A letelepedési kötvényre több kérdés is vonatkozott. Itt is szeretnék pontosítani. Meg kell említenem, hogy amíg ez a harmadik nagy hitelminősítő meg nem hozza a döntését, talán egy kicsit kapkodásnak tűnne már ebben döntést hozni. Itt, ahogy mondtam is a bevezetőben, a helyzet változott meg. Az a kamatgarancia, ami ebbe a letelepedési kötvénybe beépült, szerintem sem tartható, ezt meg kell változtatni. Piaci alapon sokkal kedvezőbbben tudja a magyar állam a saját adósságfinanszírozását elvégezni. Úgyhogy ez majd egy kormánydöntést fog az év végén igényelni. Azt gondolom, hogy nemcsak a letelepedési kötvényről kell beszélni, hiszen ez csak egy részproblémája az egész adósságfinanszírozási kérdésnek. Itt alapvetően arról kell beszélni, hogy a kormány hogyan tudja a következő években erőteljesebbé tenni azt az adósságmegújító politikáját, ami a devizaarány jelentős csökkentését jelentette az elmúlt években. Szeretnék az ország kockázatát csökkenteni, szeretnék, ha az adósságkitettségek javulna. Ez az elmúlt években bekövetkezett, a hitelminősítők ezt igazolták vissza, de nagyon fontosnak érzem, hogy ha a harmadik hitelminősítő is meghozza a döntését, akkor erről az egész kérdéstről legyen egy újragondolás, és ennek egy része lesz a letelepedési kötvény ügye.

Hitelminősítők véleménye. Képviselő asszony, fontosnak érzem a hitelminősítők véleményét, de sokkal fontosabbnak érzem a piac véleményét. Ezt nagyon sokszor elmondtam az elmúlt években. A hitelminősítők, nagyon sokszor úgy ítélik meg, hogy szubjektív okokra hivatkozva halasztották el, mondjuk, Magyarország felminősítését. A piac már sokkal hamarabb beárazott bennünket. Miközben egy tízéves papírt kedvezőbb hozamokkal tudtunk kibocsátani, mint, mondjuk, Lengyelország, amelyik három fokozattal van fölöttünk a hitelminősítők szerint, most már csak kettővel, a piac már régen beárazta nekünk, azon közben a hitelminősítők olyan szempontokat emeltek be a minősítői anyagaikba, ami korábban nem szerepelt ilyen hangsúlyosan. Mondok egy példát, demográfiai kérdés. Természetesen ezt elfogadjuk, ez az ő szuverén, szubjektív véleményük, ehhez nekik joguk van. De azt gondoljuk, hogy mintha egy kicsit a kettős mérce került volna

megint elő. Míg korábban Magyarországgal szemben ez az érv nem merült föl, most az elmúlt hónapokban több hitelminősítői véleményben is előkerült.

A másik megállapítása, amivel vitatkoznék, hogy most vajon jó-e a helyzet vagy rossz. Nézze! Ha az az állítása, hogy csak azért jó a helyzet Magyarországon, mert a világgazdaságnak jól megy, akkor szerintem téved. 2004-2008 között jól ment a világgazdaságnak, Magyarország mégis csődbe jutott. Tehát itt azért valami szerepe a gazdaságpolitikának vagy a kormányzati döntéseknek is van. Azt hiszem, hogy a magyar gazdaságpolitika az elmúlt években nem követett el olyan jelentős hibát, ami nem tudta volna kihasználni azt a világgazdasági hátszelet vagy lendületet, amit a 2-3 százalék közötti gazdasági növekedés a világban számunkra lehetővé tett.

A munkaerőre vonatkozóan elmondtam a véleményemet, itt csak azt kell megerősítenem az ön felvetésére is, hogy amíg Magyarországon egyetlenegy ember is munkát keres, addig a magyar kormányának a legfontosabb feladata az, hogy az itt élő magyar állampolgárnak, magyar embereknek biztosítsa a megélhetést, és lehetőség szerint olyan gazdaságpolitikát folytasson, ami itt teremti meg a boldogulást, azaz itt teremti munkahelyet. Ebből a szempontból másodlagos számunkra, hogy harmadik országból hogyan és milyen módon kíván bárki munkaerőt csábítani ide.

Azt azért megjegyzem önnek is, hogy a munkaadóknak ebben más a véleményük. A munkaadók sokkal hangsúlyosabban mondják azt, hogy akár országhatáron túlról is lehessen munkaerőt behozni. Vannak is olyan kezdeményezések, amelyek erre vonatkoznak, tudunk olyanról, hogy adott munkakörökben, itt Szelényi képviselő asszony már elmondta, hogy milyen ágazatokban, ha nincs Magyarországon munkaerő, akkor szerintem a magyar gazdaság ellen vétenénk, ha nem engedélyoznánk olyan lehetőséget, ami ezeknél a cégeknél fölmerül. Itt főleg informatikus, mérnök területen van jelentős elmaradásunk. Ezt hosszú távon a képzéssel szeretnénk javítani, a képzés, a szakképzés, a duális szakképzés bevezetése ebben jelentős segítséget fog adni. De kell 2-3 esztendő, amíg ez az átállás megtörténik. Addig is ezeknek a cégeknek működniük kell. Ezért Magyarország hasonlóan más európai uniós országokhoz, azoknak a kék kártyáknak a kiadásával biztosítja ezt a munkaerő-szükségletet, ami rendelkezésünkre áll. Még egyszer hangsúlyozom, csak olyan esetekben, amikor nem áll rendelkezésre megfelelő képzettségű magyar munkaerő.

A járulékcsökkentéssel kapcsolatban annyit szeretnék csak mondani, hogy ha a közterheket csökkenteni akarjuk, akkor most elsősorban itt látunk erre lehetőséget. Azt kell önnek mondanom, hogy az adórendszerünk az elmúlt évi átalakítások után versenyképes, mindenféle összevetésben. A járulékrendszerünk még nem, itt magasak a terhek, ezeket csökkenteni kell. Ezért is támogatjuk azokat a felvetéseket a munkaadók s munkavállalók részéről, amelyek a járulékcsökkentésben is látják lehetőségét annak, hogy magyar gazdaság versenyképessége javuljon, ugyanakkor teret tudjunk teremteni annak, hogy a bér növelése egy versenyképes bér megteremtése is létrejöhessen.

Itt azért engedjék meg, hogy azt hozzátegyem, hogy természetesen lehet kifogásolni azt, hogy valaki külföldön vállal munkalehetőséget. Én ezt nem tenném azért, ezt óriási hibának tartanám. Nem szabad és nem is lehet fiataljainkat vagy bárkit elzárni az elől, ha képesnek érzi magát és úgy gondolja, hogy ki szeretné magát próbálni külföldön munkavállalóként, akkor ezt megtegye. Ebben inkább előnyt kell látni, képviselő asszony. Azt is hozzá kell tennem, hogy azzal a csábítással azért nehéz versenyezni, ami, mondjuk, egy Magyarország-határ relációban van. Az a kereskedelmi alkalmazott, aki beül egy autóba reggel Mosonmagyaróváron, és átmegy a határ másik oldalára munkát vállalni, egyből egyharmaddal magasabb fizetést tud zsebre tenni. Ezzel csak lépésről lépésre lehet valamit kezdeni. Itt a meglévő

hátrányunkat lépésről lépésre lehet behozni. Ez nemcsak magyar probléma, Lengyelországban, Szlovákiában, a balti országokban ugyanezzel a kérdéssel küszködnek. Sokkal drámaibb helyzet van, mondjuk, Romániában, mint Magyarországon, ha a munkavállalást nézzük meg. Ugye, Romániából milliók mentek el mediterrán országokba munkát vállalni. Azt gondolom, ez egy közös kelet-közép-európai probléma. Azt a szívésséget nekünk nyilván Nyugat-Európában nem teszik meg, hogy ezt a különbséget eltüntessék, ezért nekünk kell a versenyképességgel, a hatékonysággal és a gazdasági növekedéssel úgy sáfárkodni, ezeket úgy javítani, hogy ebben lehetőség szerint nagy különbség hosszú távon azért ne legyen.

A szakképzésről már beszéltem. 2011 óta a munkaadói partnerekkel együtt hajtjuk végre a szakképzés átalakítását. Ugye, tavaly indult el az első teljes duális szakképzési tanév a középfokú oktatásban. Az a célunk, hogy ez a lánc a felsőoktatásban is végigmenjen, és lehetőség szerint sokkal pontosabban tudjuk a gazdaság igényeit felmérni, akár felnőttoktatásról van szó, akár a szakképzésről.

Az elektromobilitásról csak annyit szeretnék mondani, hogy ma körülbelül 1100-1200 tisztán elektromos autó van Magyarországon, a töltőállomások száma elérte most már a 100-at. De figyelembe kell vennünk azt is, hogy néha az élet nem ahhoz igazodik, amit mi gondolunk az élet alakulásáról, hanem a saját maga szabályai szerint alakítja a dolgait. Itt arra szeretnék utalni, hogy mint ahogy Nyugat-Európában is az a szokás alakul ki, hogy nem köztöltőállomásokon, hanem otthon tankolnak az emberek elektromos autókkal, úgy tűnik, hogy Magyarországon is a házi telepítésű töltőállomások létesítése sokkal gyorsabban halad, mint a közterületen lévő töltők létrehozása. Egész egyszerűen azt a kényelmes helyzetet választja nagyon sok ember, hogy a napközbeni használat után otthon ráköti egy töltőre az elektromos autóját, és másnap reggel leveszi a töltőről és úgy használja egész nap.

Itt valóban nekünk az a feladatunk van, és az e-Mobi Nonprofit Kft. részben ennek a munkának az elvégzésére szerveződött, hogy létrehozzuk azt az elszámolóházat, azt a rendszergazdát, aki a közterületen lévő töltőállomások telepítését, fenntartását, üzemeltetését és elszámoltatását tudja majd elvégezni. Azt szeretnénk elérni, hogy ne az a helyzet álljon elő, mint Németországban, ahol külön-külön, tartományonként mindenki úgy tudta megvalósítani a töltőket, ahogy akarta, és aztán egy káosz alakult ki az egészből, hanem egy egységes elszámoló rendszer jöjjön létre, amit akár Mosonmagyaróvártól Battonyáig is lehet használni, üzemeltetni.

Szelényi képviselő asszony kérdéseire már részben válaszoltam. Említettem a versenyképességet. A beruházásoknál vitatom az ön állítását. A magyar beruházási ráta 20 százalék fölött volt az elmúlt években, és hál' istennek ez azt mutatja, hogy bár visszaesett a beruházásunk, de még mindig magasabb néhány közép-európai országénál. Tehát ebből a szempontból nincs szégyenkeznivalónk.

A demográfiai tendenciákról már beszéltem. Az ön kérdése az volt, hogy miért mennek el, hát, a magasabb fizetésért is mennek el nagyon sokan. Itt nemcsak a szakképzett vagy szakképesítéssel rendelkezőkről, hanem orvosokról és másokról is lehet beszélni. És van egy demográfiai tendenciánk, amikor itt a munkaerőpiacra belépő fiatalok számát említi, azt is tegye hozzá, hogy 10 vagy 20 évvel ezelőtt effektíve sokkal több fiatal volt a demográfiai korfánkon, mint most. Magyarországon az a kedvező helyzet azért elindult, hogy a termékenységi ráta megváltozott, az elmúlt évek 1,1-1,2-es termékenységi rátájához képest most 1,4-nél tartunk. Ez egy jó tendencia, de még mindig messze van attól, hogy egyébként a népesség természetes újratermelődését biztosítani tudja.

Önt egyébként szeretném megdicsérni, mert tudom, hogy háromgyermekes, nagycsaládos édesanyaként ebben a kérdésben kivette a saját maga részét.

Vendégmunkások kérdéséről már szoltam. Itt azért a munkaadók szavát is meg kell hallani, de még egyszer hangsúlyozom, a magyar kormány elkötelezett abban a tekintetben, hogy a magyar munkavállalók számára biztosítson minél több munkalehetőséget, és a magyar munkanélküliek számára a munkahelyteremtés továbbra is feladat.

Hát, hogy mitől lesz klassz ország Magyarország, ebben nyilván eltér a véleményünk, képviselő asszony. Ön szerint, ha majd Szigetvári Viktornak hívják a miniszterelnököt, akkor ez az állapot bekövetkezik. Én ezt máshogy gondolom. Függetlenül ezt a miniszterelnök vagy a kormányzó pártok összetételétől. Nyilván akkor lesz klassz ország, ha azokat a ma súlyos tendenciákat is meg tudjuk fordítani, amikről itt az előbb beszéltünk, a demográfiai tendenciákat. A magyar kormány azért nem véletlenül kapta meg azt a lehetőséget tavaly, hogy egy családpolitikai világkonferenciát tudott itt rendezni, egy nemzetközi konferenciát, mert a külső szemlélők talán sokkal jobban értékelik azokat az intézkedéseket, amelyeket a családpolitikában tettünk, mint a magyar ellenzék. Azt gondolom, hogy önnek abban teljesen igaza van, hogy a család és a munka összeegyeztetésén azért még tovább kell dolgoznia a magyar kormánynak, ebben van feladatunk, hiszen a részmunkaidő elterjesztése még mindig versenyképességi hátrányunk. Sokkal inkább támogatni kell ezt a lehetőséget, a nők foglalkoztatásában még mindig lemaradásban vagyunk. Tehát ezekben az ügyekben azért van tennivalónk.

Önnek is volt kérdése a letelepedési kötvény ügyében. Itt azt tudom önnek elmondani, hogy 3915 letelepedési, tartózkodási kötvényt váltottak ki, és körülbelül 12 220-230 ilyen kötvényt értékesítettünk. Tehát az engedélyek kiváltása és a kötvények értékesítése ilyen nagyságrendet ért el. Ha itt valaki elvégzi a konkrét szorzást, akkor azt a számot kapja meg, hogy körülbelül egymilliárd euró fölötti bevétele volt ebből a magyar államnak.

A NAV-ra vonatkozó kérdései. Itt szeretnék egy félreértést eloszlatni. Még nem fejeztük be a NAV átalakítását, ettől azért messze vagyunk. Az idén januárban kezdtük el ezt igazából, különböző szinteket szüntettünk meg. Egy jelentős, több mint 5 százalékos létszámleépítés is megvalósult az elmúlt időszakban. Nyilván azon vagyunk, hogy ez az átalakítás azzal járjon együtt, hogy sokkal hatékonyabb legyen az adóadminisztráció. Ennek érdekében terjesztettük be a mostani adómódosításokat is. Kérem, hogy ebben a tekintetben majd a parlamenti vitában támogassák ezeket az előterjesztéseinket, mert ezek is hozzá tudnak járulni ahhoz, hogy a NAV egy sokkal kevésbé bürokratikus intézmény legyen.

Képviselő Asszony! Minden nyilvános adatot, amit a jogszabályok szerint nyilvánosságra kell hoznunk, nyilvánosságra is hozzuk. Ebben nincs változás. Ha pedig önnek bármilyen gyanúja, kifogása, észrevétele van, akkor ezt akár magyar állampolgárként, akár képviselőként is megteheti. Éljen ezzel a jogával, ezt javaslom önnek. Ha ön bármilyen kétes, gyanús ügyletet lát, akkor használja ki a rendelkezésre álló jogszabályi eszközöket és tegyen feljelentést, vagy tegyen bejelentést.

Végül Ritter Imre képviselő kollégámnak is válaszolva, köszönöm a felvetését a nemzetiségi önkormányzatok működésére vonatkozóan. Azon vagyunk, hogy nagyobb figyelem társuljon a pályázatokra és a konkrét működtetés területére. Azt érzem azért, és a visszajelzések is erről szólnak, hogy az elmúlt években talán sokkal naprakészebben, sokkal pontosabban tudtuk a nemzetiségi önkormányzatok támogatását is megtervezni, és ha jól emlékszem a különböző, a költségvetési törvényt megelőző egyeztetésekre, akkor nyitottak is voltunk arra, hogy a felmerülő igényeket támogatni tudjuk. Ugye, néhány év alatt azért jelentősen megnövekedett ez a támogatás, több mint duplájával növekedtek ezek a támogatások, és nagyon bízom benne, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek élnek is ezzel a lehetőséggel, hogy a

nemzetiségi önkormányzataikon keresztül saját maguk programjait, saját maguk működését biztonságosabban tudják megtervezni. Köszönöm szépen a kérdéseket és az észrevételeket.

További észrevételek

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Engedje meg, hogy a válaszok kapcsán néhány további kérdést és egy véleményt is hadd mondjak. Arra szeretném miniszter úr figyelmét fölhívni, hogy az első beszállítói célprogram, amit Magyarországon kormány kezdeményezett, a Horn-kormány idején volt, tehát nem önök találták föl ebben a spanyolviaszt. Volt iparfejlesztés Magyarországon korábban is. Konkrétan számos kormány foglalkozott ezzel.

A másik, hogy miniszter úr arról beszélt, hogy nincs Magyarországon személyre szabott törvényhozás. Akkor valószínűleg nem ugyanabban a parlamentben ülünk, merthogy számos olyan személyre szabott törvényhozás történt az elmúlt években, ahol a törvény neve is úgy híresült el bizonyos kérdésekben a médiában, hogy egy-egy személyhez kötődik. Hogy mondjak önnek egy másik területről egy példát, washingtoni nagykövetet úgy tudunk kinevezni, hogy módosítani kellett az erre vonatkozó szabályokat a 2010-es kormányzati ciklus kezdetekor. Vagy arról beszél, hogy nincs kivételezés. De Magyarországon szerintem nincs ember az utcán, aki ne tudná Simicska, Garancsi vagy éppen Vajna vagy Mészáros Lőrinc nevét felsorolni, akik tekintetében bizonyos, vagy úgy fogalmaznék, alapos a gyanú, hogy a politikai kapcsolatrendszer nagymértékben segíti az ő szakmai előrelépésüket. Mert ha nem így lenne, akkor valószínűleg Magyarországon ezres nagyságrendben lennének ilyen sikeres gázszerelők, mint amilyen a Mészáros und Mészáros Kft.

Tehát, miniszter úr, van Magyarországon kivételezés, és az egyik versenyképességi hátrány pont ebből fakad, hogy sokan nem látnak tiszta piaci versenyt Magyarországon, vagy nem érzik, hogy jogbiztonság lenne Magyarországon. Itt cégekről beszélek most, nem feltétlenül az állampolgárokról. A másik, hogy a korrupciót is jelentős mértékben kerülte miniszter úr a válaszok tekintetében. Tehát úgy látom, hogy szóba se került, holott a korrupció is jelentős versenyhátrányt mutató tényező. Épen ezért nagyon sok cég nem ruház be.

A bürokráciáról azt monda, hogy jelentős csökkenés történt. Hát, ha a számadatokat nézem, akkor ezres nagyságrendben nőtt a bürokráciában dolgozók száma az elmúlt években. Sőt, a 2015-ös zárszámadásból az is kiderült, amire miniszter úr is hivatkozott, hogy az állam magára jóval többet költ, mint korábban. Ha elindultak ebbe az irányba, akkor gyorsan forduljanak meg, és menjenek egy másik irányba, mert ennek az az eredménye, hogy nő az erre fordított költség, nő a létszám, tehát nemhogy leépülne a bürokrácia, hanem felfelé épül.

Magyarul, két kérdésemre nem válaszolt konkrétan miniszter úr, hogy az európai uniós forrásokat miből akarjuk kiváltani. Azt próbáltam körülírni, hogy az adósságból való növekedés helyett az európai uniós forrásból való növekedés szerintem is jobb helyzet, de lesz olyan időszak, amikor nem lesznek már európai uniós források. Hogyan készül a kormány arra, hogy kiváltsa ezeket a forrásokat, milyen iparfejlesztéssel, milyen gazdaságpolitikával, hogy ez a növekedés, ami Magyarország felzárkózásához kell, az mindenféleképpen érzékelhető és fenntartható legyen?

Képviselő asszony kérdésére azt mondta, hogy a beruházási ráta az elmúlt években 20 százalék fölött volt. Igen, az elmúlt két évben. Az azt megelőző négy évben meg alatta volt. Sőt, még a 20 százalék közeli is kevés ahhoz, hogy reprodukálható legyen, és ne amortizálódjon a magyar termelőeszközök minősége. Erre a két

kérdésre, hogy az európai uniós források kiváltása, a beruházások vonzása vagy a tőkevonzás, ahogy miniszter úr mondja, nem kaptam választ, hogy ezt hogyan próbálják az általánosságokon túl segíteni. Valószínűleg a hazai buszgyártás egyedül nem lesz erre elég, ami valóban, ahogy ön is mondta, több-kevesebb sikerrel indult el.

A másik témakörben a kérdésem az lenne, hogy ön hogyan látja a Magyar Nemzeti Bank tevékenységét. Hogyan látja azt a munkát, amit Matolcsy György végez? Tudom a standard választ, hogy a kormány ne minősítse a jegybank működését, mert független, de most ezen a válaszon lépünk túl. Akkor úgy is kérdezhethetném, hogy az ön ízlésének megfelelő-e az, amit Matolcsy György a jegybankban csinál, hogy a barátnőjét alkalmazza, a barátnőjének a testvérét alkalmazza, nem tudom, van-e több testvére és az dolgozik-e a Magyar Nemzeti Bank valamelyik alapítványánál. Tehát hogyan látja miniszter úr, az ilyen családi vállalkozások szerencsések-e? Az ön konzervatív ízlésének megfelelő-e? Esetleg akár magánemberként, ön tenne-e ilyet, ha jegybankelnök lenne? Gondolom, ebben már segítettem, hogy tudjon választ adni, azon túl, hogy nem kommentálnák ezeket. Hogy Matolcsy úr lakásügye rendben van-e, amire a mai napig sem tudott választ adni. Hiszen valóban érdekes szituáció az, ha a Bankszövetség elnökének lakásában lakik vagy tartózkodik Matolcsy úr, miközben neki kellene ellenőrizni a bankok működését. Tehát rendben van-e ön szerint, ami történik a Magyar Nemzeti Bankban és annak alapítványainál?

A másik egy konkrét kérdés. Mikorra készül el az a tanulmány, ami erről a letelepedési kötvényről fog szólni? A sajtóban olvastam azt a hírt, hogy az ön minisztériumának kell erről egy elemzést, hatástanulmányt készítenie. Van-e ennek valamilyen kormányzati határideje, hiszen azt mondta, hogy már fél éve megkapta ezt a feladatot. Általában a feladat mellett a kormányhatározatokban van egy határidő is odatéve, meg oda van téve az is, hogy ki a felelős. Azt tudjuk, hogy ön a felelős érte. Mi a határidő, tehát mikorra kell ezeket az értékeléseket írásban elkészíteni? Ez a hatáselemzés nyilvános lesz-e, felkerül-e a minisztérium honlapjára, hogy a képviselők és a nyilvánosság olvashat-e ezzel kapcsolatban valamit?

A harmadik csak egy kíváncsiság lenne, nem szakmai a kérdés. Mi indokolta azt, hogy pont Magyar gazdaságért díjat kapjon Schuster Lóránt? Biztos, hogy művészetben dolgozó ember, ízlés kérdése, de kaphat akár bármilyen ilyen művészeti elismerést. Gondolom, a művészet mindig ízlés kérdése. De hogy egy 1 főt foglalkoztató cég, ami az elmúlt 10 évben 187 ezer forint adót fizetett, a kiemelkedő gazdasági tevékenység okán miért pont az ön minisztériumától kapott kitüntetést, miközben azelőtt Béres József vagy a Siemens elnök-vezérigazgatója szerepelt? Talán, ha a gazdaságot nézzük és nem a művészetet, akkor ezen az alapon nem lehet egy napon említeni Schuster Lórántot egészen biztosan.

Még egy kérdésem lenne. Ön többször mondta, miniszter úr, hogy Horváth Lászlóval kiváló kapcsolatot ápol, aki a volt választóközében meghatározó vállalkozó, és aki kimondottan sok pénzt kap az ön kollégájától, Fazekas Sándor miniszter úrtól. Hiszen nincs olyan év, hogy valamelyik háttérintézménye a kazah juhtenyésztéstől a rizstermesztésig ne adjon pár tízmillió forintot Horváth úrnak. Vagyis odafigyelnek a barátokra. Az ön minisztériuma és háttérintézményei adtak-e bármikor is megbízást Horváth úrnak? Vagy adott esetben inkább csak magánemberként ápolják ezt a kapcsolatot, ami szintén nagyon tiszteletre méltó lehet? Ezekkel a kérdésekkel és véleménnyel egészítettem volna ki az elmondottakat.

Boldog képviselő úr következik az észrevételek tekintetében. Parancsoljon, képviselő úr!

BOLDOG ISTVÁN (Fidesz): Tisztelt Miniszter Úr! Megmondom őszintén, hogy nagy örömmel figyelem, amikor az ellenzék olyan jeles politikusai, akik 2010 előtt hiányt hiányra halmoztak, és gazdasági csökkenési rekordokat tudtak fölhalmozni, most éppen a gazdasági növekedésből adódó pluszforrások elosztásáról mondják el okos gondolataikat. Talán akkor kellett volna valamit csinálniuk, úgy 2008 tájékán, és akkor lehet, hogy most nem itt tartanánk, hanem még ennél is előrébb.

Annak is örülök, hogy a 3-as metró megújul, és pesti képviselőtársaim ezért aggódnak. Mindenképpen nagyon fontos, hogy megújuljon, természetesen vidéki képviselőként is ezt mondom. De, miniszter úr, mi Jász-Nagykun-Szolnok megyében a 3-as metró felújítására költött összeg 10 százalékának is örülnénk, ha azt az alsóbbrendű úthálózat felújítására tudnánk költeni. Lát-e lehetőséget arra a következő időszakban, hogy ilyen nagyságrendben tudjunk, mondjuk, Jász-Nagykun-Szolnok megye úthálózatára költeni, vagy akár az ország közúthálózatait olyan nagyságrendben tudjuk megújítani, hogy még jelentősebben látsszon?

Nyilván hozzáfogtunk egy munkához 3-4 évvel ezelőtt, aminek vannak eredményei, de sajnos az úthálózat nem a mai forgalomra terveződött anno, és láthatólag hatalmas a romlás. Évről évre hiába újítunk meg egy-egy útszakaszt, nagyon sok romlik el. Lát-e arra miniszter úr lehetőséget, még egyszer kérdezem, hogy jelentős összegeket fordítsunk erre.

Illetve, ha már itt elhangzott, hogy Karcag volt a választóközete, de mégis csak az a szülőházája miniszter úrnak, az M4-ről kérdezném. A költségvetés forrásai között lát-e fedezetet arra, hogy mielőbb folytatódjék a leállított útszakasz megépítése, és mielőbb Karcagig lehessen autóúton elmenni?

A gazdaság kifehéritésében nagyon sokat léptünk előre az online pénztárgépekkel. Én tennék egy javaslatot miniszter úrnak, az autósok körét javasolnám bevonni az online pénztári rendszerbe. Nem én találtam ki, hanem vállalkozó barátaim, akik tisztességesen fizetik az adót, említették meg, hogy bizony az autósok is megérnének egy vizsgálatot ebből a szempontból, hogy esetlegesen be legyenek kapcsolva az online pénztári rendszerbe. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kerényi képviselő úr!

DR. KERÉNYI JÁNOS (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Az ellenzéki képviselői megszólalásaiból úgy éreztem, hogy világvége hangulat van Magyarországon, mintha egy észak-afrikai állam gazdasági beszámolóit hallgattuk volna.

Szelényi képviselő asszonynak azt szeretném mondani, ne kívánja, hogy a vagyonosodási vizsgálat visszajöjjön. Nekem volt szerencsém személyesen végigélni 2006 és 2009 között, három éven keresztül a vagyonosodási vizsgálatot. Ne kívánja, hogy ez a rendszer visszajöjjön! Jelenleg az van, hogy ha büntetőügy gyanúja merül föl, akkor lehet vagyonosodási vizsgálatot végezni. Azt gondolom, az teljesen rendben van így, mert egy vagyonosodási vizsgálat rengeteg lehetőséget ad arra, hogy a NAV visszaéljen a hatalmával.

Még az ellenzéki képviselő hölgyek véleményéről, hogy mi beszélünk-e vállalkozókkal. Hát, úgy gondolom, lehet, hogy többet beszélgetünk velük, mint önök. És a vállalkozóknak nem az a véleményük, amit önök elmondanak. Valószínűleg vidéki képviselőként több lehetőségünk is van erre. Egy pár gondolat, ami kimondottan vállalkozóktól jön. A gazdaság kifehéritése egyértelműen javítja a versenyképességet, mert a legálisan működő vállalkozások rendkívül módon örültek az EKÁER rendszernek is meg az online rendszernek is. Gyakorlatilag ezáltal tudták növelni az árbevételüket, mert azok a gazdasági szereplők, akik tulajdonképpen a

versenyképességet rontották, ha nem is teljesen, de jelentős számban eltűntek a piacról.

Azt szeretném kérni önöktől, tisztelt képviselő hölgyek, hogy beszéljenek azokkal a polgármesterekkel, akik az önök színeiben indultak és nyertek. Tudom, hogy nem olyan sok van, de kérdezzék meg tőlük, hogy az elmúlt hat évben mennyivel nőtt az iparüzési bevételeik. Ez nagyon egyszerű dolog. Az iparüzési adó árbevételüggő. Kérdezzék meg tőlük, hogy hogyan sikerült a bevételi előirányzatokat teljesíteni nekik.

Még egy gondolat, ami a vállalkozók véleményére vonatkozik. Ha volt valamilyen kapcsolatuk 2002 és 2010 között a vállalkozásokkal, emlékezzenek vissza rá, hogy 16-18 százalékos hitelkamatok voltak a vállalkozók részére. Ma pedig 0-4 százalékig lehet vállalkozói hitelhez jutni. Ez itt egyetlenegyszer nem hangzott el, hogy mit jelent ez egy vállalkozásnak. Ez szintén a nyugat-európai vállalkozásokkal kapcsolatos versenyképességet javítja, mert ott ezelőtt 15 évvel is ilyen feltételek mellett jutottak hitelhez. Végre elérte a magyar gazdaság azt, hogy itt is ilyen kamatfeltételek mellett tudnak hitelekhez jutni.

És még egy érdekes gondolat, amit a közbeszerzések tisztaságáról előszeretettel hangoztatnak mindig. Azért az első uniós ciklusban fővállalkozóként rendkívül kevés magyar vállalkozás tudott közbeszerzést elnyerni. Ez a trend megfordult, és el kellene gondolkodni azon, hogy lehet, hogy megtanultak a magyar vállalkozások is közbeszerzéseket nyerni. Számtalan példát tudnék a Dél-Alföldön mutatni vagy mondani arról, hogy mi történt. Négy aktatászkás ember odajött, most cégneveket nem akarok említeni, egyetlenegy munkavállalójuk nem volt, megnyerték a közbeszerzést, és utána a helyi alvállalkozók végezték el a munkát. Ennek vége van, ez megszűnt. Úgyhogy ennyit szerettem volna elmondani, és úgy gondolom, a magyar gazdaság jó pályán van, ott nekünk a helyi vállalkozók egyértelműen ezt mondják. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. László képviselő úr!

LÁSZLÓ TAMÁS (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Azt gondolom, hogy itt mindenki a maga dolgát végzi. Az ellenzék valóban egy ilyen katasztrófapolitikát folytat, hál' istennek, sem a hitelminősítők, sem a vállalkozások ezt nem egészen így látják. Ez önmagában örvendetes.

Én ahhoz a témához szólnék hozzá, a jövőbeli versenyképesség-javításról és a 2020 utáni időszak történéseiről szól. Hiszen az elmúlt időszak eredményeiről elég részletesen beszámolt miniszter úr. Nagyon szerényen nem említette meg az építőipar mélyrepülésből való kilábalását, az azt szolgáló, rendkívül összetett csomagot, az áfacsökkentéstől kezdve a CSOK bevezetésén át. Jelenleg az építőipar kezd nemcsak kilábalni a korábbi nagyon nehéz helyzetből, hanem egy elég komoly fellendülést érzékelünk. Állnak a daruk Budapesten is meg az ország többi részén is, tehát azt gondolom, itt pozitív lépések történtek.

Amiről szeretnék kérdezni, és ebben biztos, hogy hasonló szemléletváltásra van szükség, mint például a szakképzés átalakításánál, amiről itt többen is beszéltek, hogy a duális képzés a középfokú és a felsőfokú szakképzésben egyaránt valósuljon meg. Egy ilyen szemléletváltásra volna szükség azon a téren is, hogy a visszatérítendő támogatások körét, ami az Európai Unióban lényegesen nagyobb mértékben állt a korábbi ciklusban is rendelkezésre, csak nem használtunk fel belőle, mert hiszem megvoltak az európai uniós források, ezért nem kellett nagyon intenzíven gondolkodni azon, hogy vajon hogyan tudunk olyan, akár infrastrukturális fejlesztési

ügyeket, akár valóban olyan fejlesztéseket megvalósítani, amelyek megtérülése belátható időn belül megtörténik.

Én, lévén, hogy a körzetem javarészt lakótelepi körzet, paneles házak vannak benne, illetőleg óriási fejlesztési potenciállal rendelkezik a XV. kerületnek az M3-as környéki része, szerintem az egész közgondolkodást az önkormányzatoknál, vállalkozásoknál, de akár a kormányzatnál is egy kicsit ebbe az irányba kellene terelni. Az északi főgyűjtő, ami egy nagy csatornaépítés, 1 milliárdot meghaladó beruházás, viszont egészen biztos, hogy ha ez a fejlesztéseket lehetővé teszi, akkor ennek megtérülését pontosan ki lehet számítani. Úgy gondolom, hogy ilyen ügyekben a gondolkodást érdemes lenne átformálni.

Vagy ilyen a panelprogram, amivel kapcsolatban teljesen jogos, hogy az Európai Unió ma már olyan beruházásokba nem investál, ami magántulajdonban van, illetőleg energiahatékonysága a megtérülést garantálni tudja. Azt gondolom, olyan típusú panelprogram kellene, amiben legfőbb bankgaranciát biztosít a magyar állam, nem pedig közvetlen investíciót. Az otthon melege és hasonló programok viszonylag csekélyebb mértékűek ahhoz képest, amit egy ilyen típusú lakásfelújítás vagy épületfelújítás jelenthetne. Én leginkább a visszatérítendő támogatások körének bővítését, átalakítást és a közgondolkodás megváltoztatását kérdem. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Frakcióvezető asszony!

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Miniszter Úr! Egy kérdésre szeretnék visszatérni, amit korábban is felvettem önnek, de vagy nem jól értette, vagy direkt nem akarta megérteni. Mi úgy látjuk, hogy a makrogazdasági mutatók sikerének és az önök sikeres gazdaságpolitikájának, amit önök sikerként könyvelnek el, fő pillérei: a kedvező nemzetközi, világgazdasági környezet az elmúlt időszakban, a Magyarországon működő, tevékenykedő multinacionális cégek és az európai uniós források. Ezt fel lehet vetni másik oldalról is, hogy ha valamelyik kiesik, akkor már biztos, hogy nem fognak ezek a kiváló makrogazdasági mutatók megjelenni. Ezt láthattuk például az év elején, amikor az első negyedévben nem úgy jöttek be az európai uniós források, a GDP-növekedésünk visszaesett.

De utalhatok a másik lábra is, a külföldi, a magyarországi multinacionális cégekre. Ha ezek nem hozzák azt, amit eddig hoztak, akkor biztos, hogy ilyen gazdasági növekedésről nem beszélhetünk. Szeretném azt ehhez hozzákapcsolni, hogy ez tulajdonképpen egy csapdát is jelent a kormány számára, hiszen a külföldi tőke és a multinacionális cégek azért vannak itt, mert itt olcsón lehet munkaerőt kapni, és különböző adókedvezményekben részesülnek.

Na most, ha továbbra is önök azt a gazdaságpolitikát folytatják, hogy minél több külföldi befektető tőke jöjjön be, akkor nyilván a munkabéreket ugyanilyen alacsonyan kell tartani, mert akkor nem fognak idejönni a külföldi multinacionális vállalatok. Viszont akkor hogyan lehet ebből a bércsapdából kitörni? Mert ha ilyen alacsonyan maradnak a munkabérek, akkor egyre többen fogják elhagyni az országot. Erre önöknek mi a válaszuk?

Mi úgy látjuk, hogy ha ezen a három pilléren álló gazdaságpolitikán önök nem fognak változtatni, akkor lehet, hogy néhány év múlva, ha változik a világgazdasági helyzet, aminek a következménye az lehet, hogy a multik elmennek Magyarországról, vagy például nem jönnek az európai uniós források, erre elnök úr is rákérdezett, akkor mi lesz a magyar gazdasággal és a magyar társadalom helyzete hogyan fog alakulni?

Szeretnék egy picit reagálni Kerényi képviselőtársamnak, aki arról beszél, hogy mi világvége hangulatról beszélünk. Ma Magyarországon a lakosság 41,5 százaléka létminimum alatt él, vagyis havonta 88 ezer forintnál kevesebb jövedelemből. Kérdezem azt, hogy hogyan lehet 4 millió embernek hosszú távon ebből normálisan megélni. Lehet, hogy mi itt a széknek vagy az asztalnak a másik felén úgy éljük meg, vagy önök úgy élik meg, hogy minden rendben van, de nincs. Ezek az emberek egyik napról a másikra élnek, és igenis az ő számukra ez egy világvégi hangulat.

A versenyképességi kérdéshez azért szeretném hozzátenni, amiről kevés szó esett, hogy a versenyképességünk javításának azért az egyik kulcskérdése egy antikorrupciós program. Azért nagyon jó lenne már látni, hogy a kormány asztalán milyen antikorrupciós lépéseket kíván tenni, hogy például az európai uniós források jelentős része, finoman fogalmazva, ne magánzsebekben landoljon. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Miniszter úr, parancsoljon!

Varga Mihály reflexiói

VARGA MIHÁLY nemzetgazdasági miniszter: Köszönöm szépen. Újra meggyőződtem arról, amit korábban bizottsági tagként is tapasztaltam, hogy a Költségvetési bizottság olyan bizottság, amelyik mindenhez ért, és mindenről van véleménye. De ez nem baj. Azt gondolom, az lenne a probléma, ha kalodába szorítanánk a véleményünket és az oktatási, szociális vagy más jellegű kérdésekről nem beszélünk úgy, hogy az egyébként összefügg a költségvetéssel vagy a gazdaság teljesítményével.

Amire szeretnék röviden reagálni. Elnök úrnak volt néhány felvetése, amit nem osztok. Egyrészt lehet, hogy Horn Gyula miniszterelnök idején volt beszállítói program, csak nem volt magyar ipar. Lehet úgy is beszállítói programot csinálni, hogy majd a multiknak beszállítunk, és akkor az a helyzet alakul ki, amiről Schmuck képviselő asszony, frakcióvezető asszony beszélt, hogy akkor a magyar gazdaságnak van egy szerkezete, vagy lesz egy szerkezete, ami a multikra épül, és egyébként, ha a multiknak jól megy, jól megy nekünk is, és ha nem megy jól a multiknak, akkor nekünk sem megy jól. Csak itt hol van a hozzáadott érték? Hol van az a plusz, amit a magyar gazdaságban a magyar kutatás-fejlesztés, innováció, a magyar szellem tesz hozzá? Nos, nincs sehol. Akkor bedolgozók vagyunk. Vannak ilyen országok egyébként a világban, ez is egy stratégia, ezzel is lehet valameddig eljutni. Én nem gondolom, hogy Magyarország stratégiájának ennek kellene a középpontjában lenni.

Félreértés ne essék, az első Orbán-kormány sem foglalkozott ezzel súlyának megfelelő módon. Mert klaszterprogramokat el tudtunk indítani, a Széchenyi-terv mint gazdaságfejlesztési program elindult, de nem törekedtünk arra, hogy mezőgazdasági járműgyártásban például, az orvosi eszközök gyártásában, ahol van még hagyományunk, ahol van még meglévő szellemi és anyagi kapacitás, újraépítsünk bizonyos ipari struktúrákat. Ezeket most kell megtennünk.

Elnök úr is, frakcióvezető asszony is kitért az uniós források kérdésére. Akkor én most egy kicsit a sarkosabb véleményemet hadd tárjam önök elé. A magyar gazdaság ma már van abban a helyzetben, hogy ha az uniós források kiesnek, ehhez alkalmazkodni tud. Az alkalmazkodás bekövetkezik nagyon rövid időn belül. Azt kell önöknek mondanom, hogy persze, elszámolási, statisztikai szempontból, amikor az uniós támogatásokból kevesebbet használunk, ez hátrányként, gazdasági visszaesésként megjelenik számainkban. Amikor pedig ezeket jobban használjuk ki, mint, mondjuk '13-ban, '14-ben, amikor egy ciklus végén felpörgettük ezek kifizetését, mert az előző kormányoknál jelentős késedelem állt elő, akkor ez a statisztikai

mutatóinkat javítja. De összességében azon az alapvető helyzeten az uniós támogatások csak kevésbé tudtak változtatni, hogy a gazdaság hosszú távú versenyképessége a vállalkozói szellemen és az innováción múlik.

Ha ebbe a kettőbe nem invesztálunk akár az uniós forrásokból is, akkor a magyar versenyképességgel a jövőben is baj lesz. Tehát nekem az a speciális és személyre szabott véleményem, hogy a magyar gazdaság tud alkalmazkodni majd ahhoz a helyzethez, ha nem lesznek uniós források, ha ezek szerényebb mértékűek lesznek. A kérdés az, hogy milyen gyorsan és hogy addig az időpontig, amíg ez a döntés megszületik, ha megszületik, mert erről is vita van még az Unión belül, akkor képesek leszünk-e erre fölkészíteni a magyar gazdaságot.

Nézzék! Erről kevesebbet beszélünk, de a magyar vállalkozói szektor bizonyos része uniósforrás-függővé vált. Egész egyszerűen nem tudja elképzelni máshonnan a vállalkozásának beruházását, fejlesztését, mint az uniós támogatásokból. Lehetőség szerint vissza nem térítendő legyen, olcsó legyen, ingyenes legyen, minél kisebb önerővel, csak jöjjön a pénz minél hamarabb. Ez az elkényelmesedés az elmúlt években sajnos egyre inkább teret nyert, áthatotta a magyar vállalkozói kultúrát. Jól látható az, hogy amíg mondjuk a GINOP-os pályázataink ki nincsenek írva, addig egy csomó beruházás el sem kezdődik, mert mindenki úgy gondolja, hogy persze, alacsony hozamkörnyezet van, ahogy itt elhangzott, azt hiszem, Kerényi képviselő úrtól, de másoktól is, olcsó most a hitel, olcsón lehet hitelhez jutni. De az olcsó hitelnél mégis csak jobb, ha majd ingyen kapok valamilyen támogatást valamilyen uniós forrásból.

Tehát azt gondolom, ez rosszat tesz a magyar gazdaságnak, rosszat tesz abból a szempontból is, hogy megvalósultak az elmúlt években, 2004 óta olyan fejlesztések, amelyek egyébként piaci alapon nem lettek volna finanszírozhatók. Ezek is létrejöttek, ezek most már futnak a pénzük után, újabb és újabb támogatást akarnak elnyerni ahhoz, hogy a vállalkozás működőképes maradjon. Azzal, hogy uniós támogatásokhoz vagy forrásokhoz jut a magyar gazdaság, látszólag nyerünk, de egyrészt kötött pályán van a felhasználása ezeknek a pénzeknek, nem arra használjuk, amire mi akarjuk, hanem amire egyébként az uniós fejlesztési programoknál brüsszeli jóváhagyás van, másrészt a hazai vállalkozói kultúrát ez kényelmessé tette. Azt gondolom, hogy nem kell feltétlenül félni attól, ha majd az uniós támogatások szerényebb mértékűek lesznek. Ez átmeneti problémát jelenteni fog a magyar gazdaságnak, de a hazai vállalkozások elkezdenek szépen ahhoz alkalmazkodni, amit egy ilyen uniós külső forrás nélküli helyzet fog előidézni, és szerintem megvan az az alkalmazkodóképesség most már a gazdaságban, hogy erre reagáljunk. Természetesen, amíg van uniós támogatás, mi abban vagyunk érdekeltek, hogy akár visszatérítendő, akár vissza nem térítendő támogatásról van szó, hiszen ebben az évben elindulnak azok a pályázataink, amelyek kicsit módosítják ennek szerkezetét és hangsúlyosabbá teszi a visszatérítendő támogatások körét is, az az elemi érdekünk, hogy kutatás-fejlesztésben, hozzáadottérték-támogatásban, technológiaváltásban ezeket a forrásokat föl tudjuk használni.

A jegybank döntéseit és működését eddig sem kommentáltam, ezután sem szeretném tenni.

A letelepedési kötvényekre vonatkozóan már készült anyag a kormány számára, elnök úr. Tehát szeretném azt pontosítani, amit ön mondott. Nem tanulmányt készítünk, javaslatokat fogunk letenni a kormány asztalára, hogy hogyan és milyen módon alakítsa majd át az államadósság finanszírozását.

Magyar gazdaságért díj. Hát, az elmúlt években elég sokféle ember kapta ezt meg, nemcsak nagyvállalkozók, voltak közöttük esztergályosok, cukrászok, egyszerű kisiparosok. Azt gondolom, a magyar gazdaságban a teljesítményt kell díjazni, azt a

teljesítményt, amit valaki előállít. Ez lehet egy vízvezeték szerelő is, aki 40 éve pontosan csinálja a munkáját, de azt gondolom, tesz annyit hozzá a magyar gazdaság működéséhez, amit értékelhetünk. Schuster Lóránt ügye is ebbe a kategóriába tartozik. Ő akkor kezdett el egy kulturális vállalkozással foglalkozni producerként, nem a cégére gondolok, hanem, amikor még ilyen nem létezett, ő maga kezdett foglalkozni a plakátok elkészítésével, a zenekari eszközök szállításával, koncertek megszervezésével és ki tudja, még mi mindennel. Egyszemélyes vállalkozóként, amikor még vállalkozóról nem is beszélhettünk, a '70-es, '80-as években. Ő 47 éve úzi ezt az ipart, azt gondolom, hogy nekünk, ha a gazdaság szereplőit vesszük sorba, akkor a kulturális területen meglévő teljesítményt is értékelni kell. Az, hogy nem értek egyet a politikai véleményével, más lapra tartozik. Ez sosem befolyásol abban, hogy valakinek a teljesítményét egy adott területen elismerjem.

Ha elnök úr, *horribile dictu*, ha önnek is van olyan teljesítménye a magyar gazdaságért, ami ezt a díjat kiérdemli, én szívesen bármikor átadnám önnek. Most egy pillantást vettem az életrajzára, nemzetközi kommunikációs cégben volt, ha jól emlékszem, két éven keresztül projektigazgató. Ez még nem az a méret, hogy ezt feltétlenül díjaznunk kellene, de ez nem zárja ki, hogy a jövőben egy ilyen lehetőséget ne vessünk el, és ön is akár ennek a díjnak a díjazottja legyen majd, ha a magyar gazdaságban azt a teljesítményt, azt a munkát elvégzi, ami egy ilyen díjhoz kell.

A különböző vállalkozókkal való kapcsolatam. Soha nem mondtam senkiről sem, hogy kiváló a kapcsolatam. A magyar vállalkozókkal jó partneri kapcsolatra törekszem, mindannyiójukkal. El kell önnek mondanom, hogy a magyar gazdasági miniszternek az az elemi érdeke, hogy azokkal a szereplőkkel, akik a magyar gazdaságban a hozzáadott értéket előállítják nap mint nap, megfelelő szintű, oda-vissza kapcsolata legyen. Hadd mondjak önnek egy másik területről példát. Buszgyártás. Sokszor hangzik el különböző vádként, hogy úgymond, preferálunk vagy támogatunk buszgyártó személyeket vagy cégeket. Válasszunk külön 2-3 dolgot. Van 4-5 nagy szereplője a hazai buszgyártásnak, Széles Gábor, Kossa György, Mészáros Csaba, Krankovics László. Ezek az emberek viszik a hátukon a hazai buszgyártást. Nekem elemi érdekem, hogy meghalljam, ők mit mondanak, ők mit gondolnak a gazdaság egészéről, hol látnak lehetőséget arra, hogy újraépítsük ezt az egész ágazatot.

Ezért törekszem arra, hogy mindannyiukkal jó kapcsolatban legyek. De ez nem jelenti azt, hogy elvtelenül, versenyt megkerülve bárkinek is olyan plusztámogatást adnék, ami más magyar vállalkozó hátrányát jelentené. Ebből a szempontból Horváth Lászlóval is ilyen kapcsolatam van. Ő az elmúlt 20 évben azon kevés magyar vállalkozók közé tartozott, aki egy közép-ázsiai piacon megpróbál exportot előállítani, megpróbál termelési rendszert integrálni és így tovább. Tiszteletre méltónak tartom a munkáját, és nagyon remélem, hogy a következő években még ezt az exporttevékenységét folytatni fogja. Ezzel kapcsolatban megjegyzem, hogy igen, támogatunk olyan cégeket, amelyek a kazah piacra mennek, többek között olyan energetikai cégeket, amelyek jövőre a 2017-es asztanai világkiállításon meg tudnak majd jelenni a magyar pavilonban, és ott be tudják mutatni a magyar energetikai szektort vagy azt, amit egyébként az energetikáról gondolnak.

Jász-Nagykun-Szolnok megye. Köszönöm képviselő úrnak a felvetését. Itt azt szeretném mondani, hogy a kormány döntött arról, hogy egy 70 milliárd forintos útfelújítási keretet hoz létre, és ezzel támogatja azoknak az utaknak a megújítását, amelyekre az elmúlt években uniós forrásból például nem lehetett fordítani. Ezt egy nagyon fontos döntésnek érzem, és nagyon bízom abban is, hogy ezek felhasználása meg fog történni, a különböző engedélyek, beruházások elkezdése megtörténik. Amikor arról beszéltem, hogy vannak olyan tételek, amelyek javítják az

államháztartás egyenlegét, többek között arra gondoltam, hogy a közlekedési beruházások klasszikusan abba a kategóriába tartoztak az elmúlt években, amelyek felhasználása mindig valahogy alacsonyabb lett, mint amennyit szántunk rá egy évben. Sokkal kevesebb pénzt kellett erre fordítani, ez pedig megtakarítás volt az államkasszának, és emiatt is javultak a hiány mutatói. Remélem, hogy ilyen helyzet ennél a felújítási keretnél nem lesz.

Az autósokra vonatkozó javaslatát köszönettel vettem. Az a célunk egyébként, hogy a gazdaság minden olyan szektorát, ahol viszonylag nagy mennyiségű készpénzhasználat van, bevonjuk ebbe a körbe. Az az érdekünk, hogy a készpénzhasználatot csökkentsük a jövőben, és lehetőség szerint ellenőrzötten kerüljenek számlák kibocsátásra, akár autójavítókról, autósokról vagy éppen fodrászokról vagy más kiskereskedelmi egységekről van szó.

Panelprogram. Energiahatékonysági pályázatokat támogattunk eddig is. Egyetérték képviselő úrral, hogy időnként itt sokkal többet lehet nyerni az ezekre adott támogatásokkal, mintha egyébként ezt a támogatást másfajta kapacitásbővítő támogatásra fordítja az állam. Úgyhogy azt gondolom, bár ez nem az én területemhez tartozik, hanem az NFM illetékességébe, a gazdasági tárca részéről maximálisan támogatjuk, ha ilyen jellegű kezdeményezések vannak.

Végül, frakcióvezető asszony felvetésére, úgy érzem, részben már válaszoltam. Itt megint szeretnék önnel vitatkozni, mert úgy érzem, hogy két ponton talán rosszul ítéli meg a helyzetet. Én nem érzékelem azt, hogy csak és kizárólag az olesó munkaerő és az adókedvezmények miatt jönnének Magyarországra befektetések. Ha ez így lenne, az baj lenne. Ma már sokkal inkább Romániát, Bulgáriát és más, inkább ázsiai országot választanak az ilyen jellegű befektetők. Az elmúlt években, akik itt emiatt jöttek ide, Magyarországra, azok vagy Ukrajnába, vagy Romániába mentek tovább. Adókedvezményekre pedig már nincs célzottan lehetőségünk, tiltott állami támogatásnak minősül az Unióban. 2011-ig lehetett ilyeneket használni, azóta mi ilyeneket nem használunk, tehát azt gondolom, hogy például társasági adónak az a különbségtétele, hogy 500 milliós árbevétel alatt 10 százalék az adó, e fölött 19 százalék, világossá teszi, hogy egyébként mi a kis- és középvállalkozókat támogatjuk.

Én nem érzem ezt ilyen jellegű pontos megállapításnak. Azt gondolom, hogy akik idejöttek, azok jól érzik magukat Magyarországon, jó az ország földrajzi elhelyezkedése, logisztikai szempontból nagyon jó helyen vagyunk. Megfelelő minőségű munkaerőt tudnak kapni. Most már ezzel jelentkeznek problémák, de eddig nem volt ilyen jellegű korlát. Az uniós forrásokhoz pedig alapvetően a magyar cégek jutnak hozzá. Kétségtől vannak Magyarországon működő külföldi cégek, amelyek ilyenekre pályáznak, de erről elmondtam a véleményemet. Igyekszünk arra törekedni, hogy ez lehetőség szerint a magyar gazdaság hozzáadott értékét javítsa, s ne kizárólag csak egy multi szempontjából kerüljön felhasználásra. Egyébként megjegyzem, hogy ha igaz lenne az ön állítása, hogy a nemzetközi helyzet, a multik és az uniós források segítik a magyar gazdaságot, vagy alapvetően ezek eredményezik a gazdasági növekedésünket, akkor ez 2004 és 2008 között is így lett volna, és akkor Magyarország 2008-ban nem kért volna rendkívüli segítséget nemzetközi intézményektől. Köszönöm szépen a felvetéseiket.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm, miniszter úr, a válaszokat. Legalább 50 százalékos sikerem volt, hiszen volt olyan kérdés, amire válaszolt, volt, amiben nem tudtam sikert elérni. Annyit azért hadd mondjak miniszter úrnak, hogy a megye legfiatalabb vállalkozója azért voltam Veszprém megyében. Ez még nem érdemel kitüntetést, de mentségemre legyen mondva, a '70-es, '80-as években, az előző rendszerben nem tudtam vállalkozóvá válni még, mert '74-ben születtem, ezért nem

tudtam 40 évig vállalkozóként dolgozni. De a viccet félretéve, nagyon szépen köszönöm miniszter úrnak az észrevételeit és a tájékoztatást. Bízunk abban, hogy talán lehet a következő évben egynél nagyobb sűrűséggel miniszteri találkozót is szervezni. A kérdésekből is talán látja miniszter úr, hogy van érdeklődés a munkája iránt. Éppen ezért örömmel várnánk el majd esetleg legalább két alkalommal, félévente egyszer egy ilyen bizottsági meghallgatásra. Még egyszer nagyon szépen köszönöm a részvételt, és további szép napot kívánok. Köszönöm szépen.

Egyebek

Mi közben folytatnánk a bizottsági munkát, mert egy egyebek napirendi pontunk még van. És hogy hivatalosan is le tudjuk zárni a bizottsági ülést, ezért kérdezném, van-e az egyebekben bárkinek észrevétele. Megadnám alelnök úrnak a szót. Parancsoljon!

DR. SZÚCS LAJOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót. Most már a sajtó figyelmét nem felkorbácsolva szeretnék egy észrevételt tenni elnök úrnak. Az előzőekben Burány elnök úr elnöklése alatt azt a rendszert követtük, hogy amennyiben ő kérdést kívánt fölteni ezekben az esetekben átadta az elnöklés jogát. Ezt csak megjegyzésként szeretném elnök úr számára elmondani. Szerintem így elegánsabb ez a történet. A másik, hogy a múltkor említette elnök úr, hogy egy üléskezdeményezés során Matolcsy Györgyöt és Vukovich Gabriellát szeretné meghívni. Erre vonatkozóan írtam önnek egy levelet, amiben azt kezdeményezem, hogy addig, ameddig ezt a vitát a magyar kormány az uniós döntéshozó szervekkel le nem folytatja, erre a meghallgatásra ne kerüljön sor. Ezt tisztelettel át is adom elnök úrnak. *(Megtörténik.)*

Az ülés berekesztése

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én arról szeretném tájékoztatni alelnök urat, hogy a külügyi bizottság tagjaként soha nem volt arra példa, hogy az elnök átadná az elnöklést bárkinek, miközben ő kérdéseket tesz fel. Én értem, hogy az előző elnök egy ilyen szokásjogot alakított ki, én egy másik szokásjogot fogok ebben kialakítani. Nem kívánom az elnöklést átadni, mint ahogy egyetlenegy más bizottságban sem adja át a bizottság elnöke az elnöklést senkinek sem, amikor kérdést szeretne fölteni. Mert hiszen képviselőként ugyanúgy joga van kérdést fölteni. Az, hogy a pozíciója elnök, arra vonatkozik, hogy megadja a szót és vezeti az ülés menetét. Úgyhogy a következőkben ennek szellemében fogom vezetni továbbra is a bizottsági munkát. Ha nincs több kérdés, észrevétel *(Nincs jelentkező.)*, akkor nagyon szépen köszönöm a részvételt és a képviselő uraknak, hölgyeknek is szép napot kívánok.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 08 perc.)

Mesterházy Attila
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Csoknyay Edit